

Klassieke Astrologie

Basisboek

Hellenistische periode

Johan Ligteneigen

Auteur: Johan Ligteneigen
Uitgever: www.bravenewbooks.nl
Ontwerp omslag: www.bravenewbooks.nl
Gedrukt door: www.bravenewbooks.nl

Copyright © 2015 J. Ligteneigen, Lelystad, Nederland

ISBN: 978-940-214-1214

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever. Een uitzondering hierop vindt u direct hierboven vermeld.

De auteur heeft zijn uiterste best gedaan om dit boek voor te bereiden, gebruikmakend van tabellen, zelf geschreven software en diverse zelfontworpen spreadsheets. Ondanks deze zorg kan de auteur geen garantie bieden voor ultieme compleetheid en nauwkeurigheid van de inhoud van dit boek. Ook kan de auteur geen aansprakelijkheid van welke soort dan ook aannemen voor de gegeven interpretatie en uitwerking van de planetaire- en stellaire invloeden in een persoonlijke horoskoop.

Bezoek de website van de auteur op <http://home.kpn.nl/jligteneigen/>
of zoek op het internet naar Johan Ligteneigen

Eerder verscheen van dezelfde auteur:

De Vaste Sterren in de Astrologie, een praktische toepassing, apr 2011, ISBN 978-90-823441-1-0

De Tripliciteiten in de Klassieke Astrologie, feb 2015, ISBN 978-90-823441-0-3

Eerste uitgave, november 2015.

Inhoudsopgave

Inleiding.....	9
-----------------------	----------

PLANETEN

Hoofdstuk-1. De zeven klassieke planeten.....	21
1.01 Inleiding.....	21
1.02 Saturnus.....	25
1.03 Jupiter.....	27
1.04 Mars.....	28
1.05 De Zon.....	29
1.06 Venus.....	30
1.07 Mercurius.....	33
1.08 De Maan.....	44
1.09 Goede en minder goede werking van de planeten.....	39
Hoofdstuk-2. Planeten, geslacht en sect.....	41
2.01 Inleiding.....	41
2.02 De indeling van de planeten naar geslacht.....	41
2.03 De indeling van de planeten naar dag en nacht.....	43
2.04 Het begrip sect en de uitwerking van planeten.....	44
2.05 De dubbelplaneet Mercurius in verband met geslacht en sect.....	50
Hoofdstuk-3. Essentiële waardigheden.....	53
3.01 Inleiding.....	53
3.02 Domicilie, heerserschap.....	53
3.03 Exaltatie, verhoging en val.....	57
3.04 Exaltatie uit het oogpunt van Thema Mundi.....	63
3.05 Tripliciteit.....	68
3.05.1 Andere toepassingen van tripliciteitsheren.....	71
3.06 Terms, begrenzingen.....	72
3.07 Faces en decanaten.....	79
3.07.1 Decanaatindelingen volgens de Chaldeese methode.....	81
3.07.2 Decanaatindelingen volgens de Indiase leer.....	86
3.07.3 Decanaatindelingen volgens Marcus Manilius.....	88
3.07.4 Verfijningen binnen de decanaten: munifices.....	89
3.08 Slotbeschouwingen decanaten en essentiële waardigheden.....	90
3.08.1 Puntentoekenning aan essentiële waardigheden.....	94
3.08.2 Planeten in hun Troon of in hun Wagen.....	95

Inhoudsopgave - 4

3.08.3 Planeten in hun juiste fase	96
Hoofdstuk-4. Planeten en hun aspectrelaties.....	99
4.01 Inleiding.....	99
4.02 Directe aspecten: de Ptolemeïsche aspecten	99
4.03 De conjunctie	101
4.04 Applicatie en separatie.....	102
4.05 De richting van een aspect.....	104
4.06 Dominantie ofwel superioriteit	105
4.07 Verschillende benamingen voor bepaalde aspecten	107
4.08 Zin of onzin van de aspectbenamingen?.....	109
4.09 De initiële kracht en werking van de aspecten.....	116
4.10 Een driehoek is niet altijd een driehoek, een vierkant niet altijd een vierkant	118
4.11 Aspecten op de graad.....	119
4.12. Kollësis, applicatie en separatie.....	120
4.13 De verbinding tussen Maan en Zon	122
4.14 Void of course van de Maan.....	123
4.15 Afflictie.....	124
4.16 Juxtapositie – naast elkaar plaatsing.....	130
Hoofdstuk-5. Speciale kenmerken van planeten	135
5.01 Inleiding.....	135
5.02 De fasen van de planeten ten opzichte van de Zon	135
5.03 Doryphorie ofwel speerdragen.....	145
5.04 Dodekatemoria.....	151
5.04.1 De invloed van een dodekatemorion	153
5.05 Antiscia van de planeten	158
5.06 Planeetperioden.....	165
5.06.1 Perioden van de overige planeten	164
5.06.2 De grotere planeetperioden.....	169
5.07 Maanknopen	171
5.08 Afsluitende opmerkingen.....	175

ZODIAKTEKENS

Hoofdstuk-6. Basiskenmerken van de zodiaktekens.....	179
6.01 Inleiding.....	179
6.02 De zodiaktekens: mannelijke- en vrouwelijke tekens.....	180
6.03 Tekens die elkaar zien (van gelijke kracht)	183
6.04 Tekens die elkaar horen (commanderen en gehoorzamen).....	185
6.05 Tekens die een ander liefhebben of een spel spelen	188
6.06 Niets is wat het lijkt tussen de zodiaktekens.....	189
6.07 Afsluitende opmerkingen over de relaties tussen de tekens	191

6.08	Precessie van de equinox en de verschuiving van posities in de zodiaktekens	194
6.09	De tijd voor het rijzen van de zodiaktekens.....	197
6.10	Kromme en rechte zodiaktekens.....	203
Hoofdstuk-7. Speciale gebieden in de zodiaktekens.....		207
7.01	Inleiding.....	207
7.02	De terms	209
7.03	De faces	210
7.04	Monomoiria	213
7.05	Mannelijke- en vrouwelijke graden.....	215
7.06	Beschadigende graden	216
7.07	Lege en volle graden in de zodiak	219
7.08	Heldere-, schaduwachtige-, zwakke graden	221
7.09	De vaste sterren in de zodiaktekens.....	222
7.09.1	Inleiding.....	223
7.09.2	Een analyse naar de planeetinvloed van de sterren	223
7.09.3	De initiële werking van de vaste sterren.....	226
7.09.4	De invloed van de sect van de planeten op het resultaat	231
7.09.5	Sterren met een Zon- of Maaninvloed.....	236
7.09.6	De invloed van de helderheid van de sterren.....	243
7.09.7	De werkzame orb van de vaste sterren	243
7.09.8	De werkzame aspecten met de vaste sterren.....	246
Hoofdstuk-8. De eigenschappen van de zodiaktekens volgens de Ouden		249
8.01	Inleiding.....	249
8.02	De grotere samenhang van de zodiaktekens.....	250
8.03	De individuele zodiaktekens.....	255
8.03.1	Ram.....	255
8.03.2	Stier.....	258
8.03.3	Tweelingen	259
8.03.4	Kreeft.....	260
8.03.5	Leeuw	263
8.03.6	Maagd.....	264
8.03.7	Weegschaal.....	265
8.03.8	Schorpioen.....	267
8.03.9	Boogschutter.....	268
8.03.10	Steenbok	269
8.03.11	Waterman	270
8.03.12	Vissen	271
8.04	Nabeschouwingen over de individuele zodiaktekens	272
8.05	De doctrine van de elementen en de toekenning aan de zodiaktekens ...	276

HOROSKOOPHUIZEN

Hoofdstuk-9. De huizen van de horoskoop	281
9.01 Inleiding.....	281
9.02 Het oudste huizensysteem.....	281
9.03 Het Gelijke Huizen systeem van Ptolemeus.....	285
9.04 Gebruikte Ptolemeus het tekens=huizen-systeem?.....	287
9.05 Porphyrius en zijn manier van huizenbepaling.....	288
9.06 De sterke en minder sterke plaatsen in de horoskoop.....	291
9.07 De tiende plaats en het MC.....	295
9.08 De Octotropos.....	296
9.09 De benamingen van de plaatsen / huizen.....	298
9.10 De weergave van de huizen of plaatsen.....	300
9.11 De levensfasen van de mens in de kwadranten van de horoskoop	304
9.12 Hoe kregen de huizen/plaatsen hun betekenis	307
9.12.1 De vreugden (ofwel “Joys”) van een planeet in de horoskoop.....	309
Hoofdstuk-10 De betekenissen van de twaalf huizen/plaatsen.....	321
10.01 Inleiding.....	321
10.02 De Ascendant ofwel de eerste plaats: het leven, een cardinaal huis	322
10.03 Het tweede huis ofwel de Poort van Hades, een opvolgend huis	323
10.04 De derde plaats: de Godin van de Maan, broers en vrienden, een vallend huis.....	324
10.05 De vierde plaats: ouders, een cardinaal huis.....	326
10.06 De vijfde plaats: kinderen, een opvolgend huis	327
10.07 De zesde plaats: ziekten, aandoeningen en slaven, een vallend huis....	328
10.08 De zevende plaats: Huwelijk en samenwerking, een cardinaal huis	330
10.09 De achtste plaats: de dood, een opvolgend huis	332
10.10 De negende plaats: God, een vallend huis	333
10.11 De tiende plaats, het MC: beroep en eer, een cardinaal huis	335
10.12 De elfde plaats: het huis van de goede geest, een opvolgend huis	336
10.13 De twaalfde plaats: de slechte geest, moeilijkheden en ziekten, een vallend huis.....	337
10.14 De huizenbetekenissen volgens Vettius Valens, boek-4.....	339
10.15 Slotbeschouwingen over de betekenis van de huizen in de klassieke- en moderne tijd.....	340
Hoofdstuk-11. Diverse zaken met betrekking tot de huizen en werkwijzen.....	347
11.01 Inleiding.....	347
11.02 Het systeem van afgeleide huizen volgens Valens	348
11.03 Afgeleide huizen genoemd door Ptolemeus	353
11.04 De vermeende vroegtijdige ontwikkeling van de uurhoekastrologie....	356
11.05 Aanbevolen werkwijze horoskoopanalyse door Firmicus Maternus	367
11.06 Aanbevolen werkwijze horoskoopanalyse door Ptolemeus.....	369
11.07 Aanbevolen werkwijze horoskoopanalyse door Rhetorius.....	370

Hoofdstuk-12. Het Pars Fortuna, Pars Daimon en andere parsen.....	375
12.01 Inleiding.....	375
12.02 De berekening van het Pars Fortuna.....	376
12.03 De berekening van het Pars Daimon	378
12.04 De uitgangspunten van Ptolemeus.....	381
12.05 De uitgangspunten van Marcus Manilius	388
12.06 De uitgangspunten van Dorotheus van Sidon.....	396
12.07 De uitgangspunten van Vettius Valens.....	403
12.08 De uitgangspunten van Vettius Valens – vervolg.....	412
12.09 Ziekten en aandoeningen n.a.v. Pars Fortuna volgens V. Valens.....	422
12.10 De overige parsen – Pars van Exaltatie	434
12.11 De overige parsen – Pars van Basis.....	435
12.12 De overige parsen	438
Nawoord	445
APPENDICES.....	452
Appendix-1. Summier overzicht van de vroege geschiedenis van de astrologie.....	453
Appendix-2: Enkele boekbesprekingen	460
1. “Carmen Astrologicum” van Dorotheus van Sidon.....	461
2. “Astronomica” van Marcus Manilius	465
3. “Anthologie” van Vettius Valens, leven en horoskoop van Valens	471
Overzicht van alle afbeeldingen in het boek.....	486
Overzicht van geraadpleegde literatuur	492
Appendix-A: Tabel van Essentiële Waardigheden volgens Ptolemeus.....	494
Appendix-B: Tabel van Essentiële Waardigheden volgens de Egyptenaren.....	495
Appendix-C: Tabel met Monomoiria.....	496
Appendix-D: Het Griekse alfabet.....	497
Alfabetische index.....	498

Uitleg van tekens en symbolen

	RAM	VUUR	HOOFD	MARS	♂	ARIES	21 MRT – 21 APR
	STIER	AARDE	VAST	VENUS	♀	TAURUS	21 APR – 22 MEI
	TWEELINGEN	LUCHT	BEWEEGL	MERCURIUS	♊	GEMINI	22 MEI – 22 JUN
	KREEFT	WATER	HOOFD	MAAN	♋	CANCER	22 JUN – 23 JUL
	LEEUEW	VUUR	VAST	ZON	♌	LEO	23 JUL – 23 AUG
	MAAGD	AARDE	BEWEEGL	MERCURIUS	♍	VIRGO	23 AUG – 23 SEP
	WEEGSCHAAL	LUCHT	HOOFD	VENUS	♀	LIBRA	23 SEP – 23 OKT
	SCHORPIOEN	WATER	VAST	MARS	♏	SCORPIO	23 OKT – 22 NOV
	BOOGSCHUTTER	VUUR	BEWEEGL	JUPITER	♐	SAGITTARIUS	22 NOV – 22 DEC
	STEENBOK	AARDE	HOOFD	SATURNUS	♑	CAPRICORNUS	22 DEC – 20 JAN
	WATERMAN	LUCHT	VAST	SATURNUS	♒	AQUARIUS	20 JAN – 19 FEB
	VISSEN	WATER	BEWEEGL	JUPITER	♓	PISCES	19 FEB – 21 MRT

Inleiding

Welkom in de fascinerende wereld van de klassieke astrologie! Het boek dat nu voor u ligt, behandelt vrijwel alle onderwerpen die binnen de bestaande klassieke astrologische literatuur gangbaar zijn. Het geheel van onderwerpen is dusdanig groot dat dit gehele werk in twee delen verschijnt. In dit eerste deel, dit boek dus, worden de onderwerpen besproken die deel uitmaken van een analyse van de geboortehoroskoop zoals die door de Ouden uit de Hellenistische periode werd toegepast.

Maar behalve deze onderwerpen worden er ook zaken besproken die van belang waren bij de eerste beginselen van de uurhoekastrologie, want de meest recente onderzoeken hebben uitgewezen dat de uurhoekastrologie, zij het in erg ruwe vorm, reeds bestond in de periode van Dorotheus van Sidon (ca. 50 n. Chr.). Andere onderwerpen zijn weer van belang bij de astrologie van electies, dat is het bepalen van de meest gunstige datum en tijd voor het beginnen van acties, het beginnen van ondernemingen en dergelijke. De Ouden hebben ons een ware schat achtergelaten van boeken, citaten, verwijzingen en uittreksels. En het einde is nog niet in zicht, want steeds wordt weer nieuwe literatuur bestudeerd, vertaald en bewerkt naar het Engels, zodat nu allemaal beschikbaar komt voor de moderne astroloog in de 21^e eeuw. Wij nemen daadwerkelijk een sprong terug in de tijd, een sprong van bijna 2000 jaar en het is verbazingwekkend hoeveel er tot nu toe al is verzameld en vertaald. Deze leerstof van de Ouden rechtvaardigt een boek van deze omvang en het zal als een prima naslagwerk kunnen fungeren voor zowel de klassiek geschoolde astroloog als de moderne astrologiebeoefenaar.

Het tweede deel van dit werk, het boek dat nog moet uitkomen, zal alle onderwerpen behandelen die te maken hebben met voorspelmethode, want de Ouden hadden ook hier een groot arsenaal aan gereedschappen, zoals de aphese, profecties, primaire directies, revoluties, transits, planetaire perioden, tijden van rijzende tekens en nog veel meer. Af en toe zal bij een onderwerp uit dit boek een voorbeeld worden gegeven van een voorspelmethode, maar de detailuitwerking zal echter in deel-2 van dit werk plaatsvinden.

Bij diverse onderwerpen in dit boek zult u momenten van herkenning beleven. Vaak zijn dit begrippen die u al kent, op andere momenten zult u zien dat er nieuwe informatie is, nieuwe informatie die eigenlijk heel oude informatie is, maar die in de loop der eeuwen verloren is gegaan, soms bewust door dat anderen hun eigen visie hebben gelegd over datgene dat reeds eeuwen bestond en daarna is die oude informatie vervormd geraakt, verbasterd totdat die uiteindelijk verdween. Veel van die “nieuwe” inzichten zijn in de afgelopen eeuwen verloren gegaan, omdat de oorspronkelijke geschriften vernietigd werden door oorlogen of rampen en slechts (zeer) gedeeltelijk nog te restaureren waren. In de afgelopen 20 jaar is er echter veel gebeurd. Diverse knappe koppen die zowel verstand hebben van de astrologie als van klassieke talen, zoals het Grieks of Latijn of Arabisch, hebben zich in Amerika verenigd in werkgroepen en hebben vele oude werken vertaald naar het Engels, zodat ze nu voor het grote publiek beschikbaar zijn.

Inleiding - 10

Van deze ontwikkelingen kunnen wij nu de vruchten plukken en naarmate men de schatkist van de Ouden verder opent en ontgint en de informatie tot zich neemt, komt men tot het besef dat wij nog steeds niet zoveel weten als de Ouden reeds wisten. Er zijn nog tientallen, wellicht honderden oude werken niet ontdekt, gerestaureerd en vertaald, werken waarvan de klassieke astrologen hopen dat ze nog enkele geheimen zullen onthullen, waarmee ook de nu bestaande teksten kunnen worden aangevuld en beter verklaard kunnen worden.

Tot nu toe was er in de Nederlandse taal niet veel beschikbaar, uitzondering zijn enkele boeken op het gebied van de uurhoekastrologie en de aphese van het Pars Fortuna en wellicht nog een paar boeken over specifieke onderwerpen uit de klassieke astrologie. Van mijn hand verscheen in 2011 een dik boek over de praktische toepassing van de Vaste Sterren en in 2014 een boek over de Tripliciteitsheeren in de klassieke astrologie. Het is voor het eerst dat er nu in de Nederlandse taal een nagenoeg volledig overzicht komt van de onderwerpen uit de klassieke, Hellenistische astrologie, voorzien van voorbeelden en praktische toepassingen.

In de hieronder afgebeelde figuur ziet u een eenvoudige tijdlijn uit de Hellenistische periode, die ongeveer begon in het jaar 100 voor Chr. en die eindigde zo rond de 5e eeuw na Chr. De meeste veronderstellingen van de mensen die de oude werken hebben vertaald, gaan er van uit dat de astrologie zich in een zeer korte tijdsperiode heeft ontwikkeld en dat die periode ongeveer begon in de eerste eeuw v. Chr. zonder hier nu al te precies te willen zijn. Met een “korte tijd” bedoelt men dan ongeveer 100 jaar. Daarna had de astrologie zijn uitgangspunten gekregen, waren er diverse modellen opgezet en begon men daadwerkelijk op praktische wijze ermee te werken. Verderop in dit boek zult u de verwijzingen tegenkomen van Hellenistische auteurs die hun boeken publiceerden en die van vele voorbeelden waren voorzien, zodat wij kunnen spreken van een zeer snel ontwikkelde leer, zodat het leek alsof die als het ware in één keer was “uitgevonden”.

Er zijn momenteel discussies gaande binnen de kring van klassieke astrologen of de astrologie destijds was “uitgevonden” in een bijzonder korte tijdsperiode of dat de klassieke astrologie langer nodig had om zich te vormen en ontwikkelen. Ik zal aan die discussie niet veel toevoegen in het huidige boek, maar hier en daar zal ik bij bepaalde onderwerpen mijn eigen mening vermelden.

Als wij echter enkele oude boeken in het vizier houden, zoals de *Phainomena* van Eudoxus (ca. 360 v. Chr.) die de constellaties en de vaste sterren beschreef die deel uitmaakten van die constellaties, maar ook de werken van Hipparchus (ca. 150 v. Chr.) die zuiver astronomisch waren, dan ligt daar een grote bron van “inspiratie” en onderzoek voor latere astronomen en astrologen. De meeste astronomen waren tevens astroloog, dus de raakvlakken waren zeer intens. Van beide auteurs zijn de werken niet bewaard gebleven. Echter Aratus (ca. 270 v. Chr.) herschreef het werk van Eudoxus en dát boek is wél bewaard gebleven en is ook verkrijgbaar in de Engelse taal. En juist uit dát boek onderzocht de grote astronoom Hipparchus de daarin vermelde posities van de vaste sterren en hij nam waar dat van elke ster de posities in 100 jaar tijd ca. 1 graad verschoven waren. Al die waarnemingen van Hipparchus zijn helaas ook niet bewaard gebleven, maar Claudios Ptolemeus (ca. 140 v. Chr.) had ze wél ter beschikking en die ging daar weer verder mee aan de slag en zo ontstond de *Syntaxis* (*Almagest*) en de *Tetrabiblos*, van waaruit de verdere astrologie eeuwenlang kon putten. Laatst genoemde boeken zijn ter beschikking in vele talen.

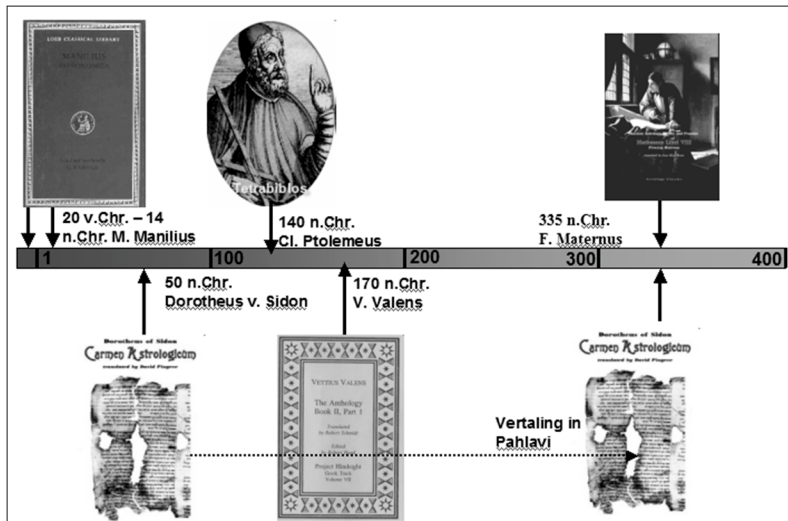

Fig. 1. Eenvoudige tijdlijn van de Hellenistische astrologie.

Zo ziet u dat enkele “voorlopers” wellicht toch hebben bijgedragen aan dat veronderstelde “korte moment” waarin de astrologie zich als een “Big Bang” heeft gemanifesteerd. Ptolemeus maakte deel uit van die tijdsperiode, maar ook andere astrologen, zoals Vettius Valens, Firmicus Maternus en de astrologen die vóór hen leefden, zoals Marcus Manilius en Dorotheus van Sidon van wie de werken in de afbeelding hierboven zijn getoond in de tijdlijn.

Daarnaast zijn er heel veel andere astrologen bekend uit deze periode tussen ca. 100 v.Chr. en 400 na Chr. van wie de werken beetje bij beetje worden ontgonnen en vertaald. Daartussen zitten enkele spectaculaire werken, zoals de Apotelesmatika van Hephaistio uit Thebe (ca. 5e eeuw na Chr.) waarvan nu onomstotelijk vast staat dat hij één-op-één citeerde uit het werk van Dorotheus van Sidon, zodat nu vele ontbrekende fragmenten uit Dorotheus’ werk kunnen worden ingevuld. Dit wetende en de andere fragmenten uit Hephaistio’s werk kennende, betekent dit dat Dorotheus’ oorspronkelijke werk ook passages bevatte die wij nog niet eerder kenden, daarom ook dichterlijke passages, want Dorotheus schreef zijn boek geheel in vers en op rijm. Om de metrieuk van zijn gehele werk in stand te houden, schreef Dorotheus op verschillende manieren over aspecten tussen planeten. De ene keer als planeten die elkaar onderzoeken (“scrutinize”), de andere keer als planeten die getuigenis aan elkaar afleggen (“witness”) en nog enkele varianten, die allemaal gewoon hetzelfde betekenen, namelijk: aspecten tussen planeten, inclusief de conjunctie. Dit zijn dan weer verrassende conclusies, waardoor waarschijnlijk enkele eerdere boeken op dit punt herschreven zullen moeten worden. Opmerkelijk en verrassend.

Dit boek doet een uiteenzetting van vrijwel alle basisprincipes die vooraf gaan aan de beoordeling van de horoskoop, of dat nu een geboortehoroskoop is of een uurhoek of een electie. Het is uiteindelijk een zeer grote hoeveelheid verschillende onderwerpen gebleken die op de een of andere manier moesten worden gecategoriseerd om een zinvolle indeling mogelijk te maken. Ik heb besloten om alle verschillende onderwerpen onder te brengen in de hoofdcategorieën PLANETEN, HUIZEN en TEKENS. Voor 95% kan gezegd worden dat een bepaald onderwerp binnen de hoofdcategorie valt, maar in een x-aantal gevallen is dat niet altijd het geval, omdat er nu eenmaal onlosmakelijke relaties bestaan tussen de hoofdcategorieën. Onderwerpen die te maken hebben met aspecten bijvoorbeeld, zoals het begrip "kollesis" wat vrij vertaald opgevat kan worden als "kleven aan", heb ik voornamelijk ingedeeld bij de PLANETEN, omdat juist planeten aspecten maken met elkaar en met andere punten in de horoskoop. Kollesis heeft vrijwel niets te maken met de HUIZEN en een klein beetje met de TEKENS. Op die manier zijn er tal van onderwerpen waarvan de keuze vrij gemakkelijk te maken valt in welke

Inleiding - 12

categorie die moeten vallen. Het zeer grote onderwerp van de Parsen dat bijna 90 pagina's beslaat in dit boek, is ingedeeld bij de HUIZEN en niet bij de planeten, ondanks het feit dat vrijwel elk Pars is samengesteld uit één huis en twee planeten. De allerbelangrijkste conclusie over de Parsen is wel dat ze fungeren als de startplek voor een nieuwe "huizenreeks", zoals het eerste Pars-huis, het tweede Pars-huis enzovoorts. Er is natuurlijk altijd wel een argument te verzinnen waarom een onderwerp ook in een andere categorie geplaatst kan worden, maar dan blijft men bezig. De aandachtige lezer en vooral degene die al enige voorkennis over astrologie heeft, zal snel de conclusie trekken dat veel onderwerpen enorm sterk met elkaar samenhangen en dat de initiële indeling in hoofdcategorieën alleen maar een hulpmiddel is om zelf al die zaken te kunnen structureren. Een strikte alfabetische opsomming had ook gekund, maar dan zou het boek meer een veredeld "woordenboek" zijn worden en dat kan natuurlijk ook niet de bedoeling zijn. Als men de astrologie goed wil leren dan moet men al vanaf het eerste begin bewust zijn van de hoofdprincipes planeten, huizen en tekens en de rest is eigenlijk hiervan afgeleid.

Over enkele onderwerpen is al een boek van mijn hand verschenen. Zo is vrijwel alles dat samenhangt met de constellaties en de afzonderlijke vaste sterren al beschreven in mijn boek "De Vaste Sterren in de Astrologie, een praktische toepassing". In dit lijvige boek van 422 bladzijden kan men dus alles terugvinden dat over dit onderwerp gaat. In het huidige boek is er dus maar een korte paragraaf aan gewijd en daar vindt u ook nog andere literatuurverwijzingen over dit onderwerp.

Ook over de tripliciteiten en hun planetaire heersers is een apart boek van mijn hand verschenen, "De Tripliciteitsheersers in de Klassieke Astrologie". In dat boek wordt ook uitgebreid beschreven hoe de Ouden dachten over de planeten en de tekens in de zin van mannelijk- of vrouwelijkheid en hun indeling naar dag en nacht. In het huidige boek zal daarom dan ook relatief weinig ruimte zijn gereserveerd voor deze onderwerpen om een dubbele beschrijving te voorkomen. In de betreffende paragrafen komt u dan ook de verwijzingen tegen naar dit boek en naar andere astrologische literatuur op dat gebied.

Het huidige boek zoals het hier voor u ligt, is in de eerste plaats een studieboek. Juist omdat het vrijwel alles bespreekt dat te maken heeft met de planeten, de huizen en de zodiaktekens biedt het u een zeer grondige kennis van de astrologie, waarmee u op een praktische manier aan de slag kunt gaan wat de interpretatie aangaat. Bij de bespreking van de huizen in dit boek komt u uiteraard het oudste huizensysteem tegen dat de Ouden gebruikten, namelijk het tekens=huizen systeem. Veel andere onderwerpen zijn verbonden met juist dát huizensysteem, maar het wil ook weer niet zeggen dat die onderwerpen onverenigbaar zijn met een modern huizensysteem, zoals Placidus. Met andere woorden, als u horoscopen wilt interpreteren met een modern huizensysteem, dan kunt u zeker 90% van dit boek gebruiken bij uw interpretatie. Voor enkele specifieke toepassingen, zoals de tripliciteitsheersers moet u echt het tekens=huizen systeem gebruiken, anders werkt het model niet meer. Gelukkig is de gehele astrologie zó groot van omvang, dat het één het ander niet hoeft uit te sluiten en daarom is er binnen de astrologie ook ruimte voor de psychologische astrologie en andere vormen en uitingen van astrologie.

Al enige tijd is er een "strijd" gaande of op z'n minst een fiks meningsverschil tussen de klassieke astrologen en de moderne psychologisch geschoolde aanhangers. De ene groep "beschuldigt" de andere ervan kortzichtig te zijn, té rigide te werken of juist te vaag te interpreteren en te "wollig" te doen waar het meer concreet kan, en zo kan men nog een tiental andere kwalificaties verzinnen die men elkaar verwijt. Zoals ik zojuist al schreef, de astrologie herbergt vele zienswijzen en benaderingen en iedere vorm van astrologie kan er zijn plekje krijgen. Het feit alleen al dat er behalve geboortehoroscopen óók mundane astrologie bedreven kan worden, maar óók uurhoekastrologie en óók electie astrologie, geeft al aan dat wij niet meer één visie als heilig kunnen verklaren. Tot aan de 16e eeuw was

men vrijwel overtuigd van het feit dat de Aarde hét middelpunt van het universum was, maar de stellingen van Copernicus brachten daarin een onomkeerbare verandering en vanaf dat moment konden andere wetenschappers daarop voortborduren en niet lang daarna formuleerde Kepler zijn theorie over de ellipsbanen van de planeten en in diezelfde eeuw kwam Newton met zijn formuleringen van de wetten van de zwaartekracht en andere krachtenwerkingen. Deze ontwikkelingen hebben de mensheid een gigantische nieuwe kennis gebracht, waarop anderen weer verder konden bouwen en zo gaat het altijd maar verder.

Maar ondanks deze nieuwe inzichten, observeert de mensheid de Zon, de Maan en de planeten vanaf de Aarde. Men wordt op Aarde geboren en nergens anders, althans tot nu toe, want men is van plan om een permanent "hotel" te bouwen op de Maan waarin vanaf het jaar 2060 permanent enkele honderden mensen wonen en dan zou men ook op de Maan geboren kunnen worden. Maar tot nu toe, vanaf de verre prehistorie is de mens op Aarde geboren en DUS moet men de hemellichamen vanaf de Aarde bezien en interpreteren. Dat betekent dus ook dat men het oude systeem, het Ptolemeïsche wereldbeeld gewoon mag hanteren, want juist dát beschrijft de invloeden die de hemellichamen op de mensheid uitoefenen. Ondanks dat wij weten hoe het systeem wérkelijk in elkaar zit, het simpele feit dat wij als aardbewoners op Aarde zijn geboren, dwingt ons ertoe het aloude wereldbeeld te aanvaarden.

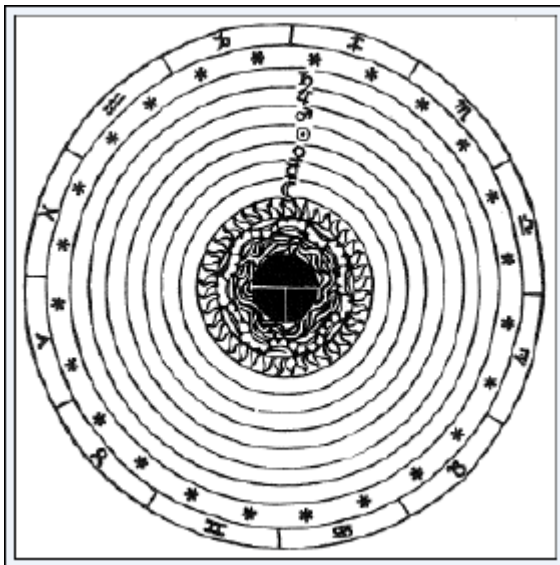

Fig. 2. Het Ptolemeïsche wereldbeeld, ook wel neoplatonistisch wereldbeeld genoemd.

In dit aloude wereldbeeld ziet u de Aarde in het centrum afgebeeld, letterlijk het "ondermaanse", want de eerstvolgende hemelsfeer is die van de Maan. Daarna volgen de sferen van Mercurius en Venus en dan volgt de Zon in zijn baan. In feite klopt dit wereldbeeld nog steeds met de werkelijkheid, want de Aarde, Mercurius en Venus zijn de binnenplaneten. Mars is de eerste buitenplaneet in de werkelijkheid en dit komt ook tot uitdrukking in de sfeer van Mars die hoger is dan de sfeer van de Zon. De daaropvolgende sferen van Jupiter en Saturnus vormen geen verrassing. Voor de Ouden was Saturnus het einde van onze planetaire wereld, verder dan Saturnus is er geen planeet met het blote oog meer te zien, dus in de perceptie van de Ouden klopt dit schema exact. Daarna komt er die onmetelijke ruimte ná de planeet Saturnus. Die onmetelijke ruimte reikt tot aan de sfeer van de vaste sterren die u hierboven ook netjes ziet afgebeeld. In die sfeer liggen de afzonderlijke vaste sterren, die op hun beurt weer gegroepeerd zijn in enkele vormen en dat zijn dan de constellaties, zoals daar zijn de Grote Beer, Cepheus, Hydra, de Ram en de vele andere constellaties die wij tegenwoordig kennen. Weer verder weg ligt dan de sfeer van de zodiaktekens, dat is de uiterste grens van dit wereldbeeld en komt overeen met

Inleiding - 14

de sfeer van God ofwel de Creator van het universum. Op dit oeroude wereldbeeld is niets aan te merken, want het voldoet aan de geobserveerde werkelijkheid vanuit Aarde bezien. De Ouden hadden dan ook allerlei modellen opgesteld waarin de hemellichamen bewogen en waarmee de geobserveerde werkelijkheid zo goed als 100% mee werd afgedekt.

Het bovenstaande toont dus aan dat wij in de astrologie oude modellen en stellingen kunnen gebruiken, omdat ze nog steeds toepasbaar zijn op onze ondermaanse wereld. Er is dus alle ruimte om de klassieke astrologie toe te passen, omdat dit model nog steeds werkt volgens het oeroude wereldbeeld. De Ouden lieten zich totaal niet hinderen door de onontdekte planeten Uranus, Neptunus en Pluto: ze konden alles verklaren en uiteen zetten met de bestaande zeven planeten en ze gebruikten daarbij ook nog de rijzende- en dalende Maanknoop én diverse Parsen én het systeem van de vaste sterren en constellaties. Geleid of gedreven door diepe filosofisch inzichten van Aristoteles, Plato en Socrates en vele anderen hadden die Ouden een indringend beeld van de mens in zijn omgeving. Voegt men daar aan toe de mythologische voorstellingen, maar vooral de belangrijke Goden Ouranos (Uranus), Poseidon (Neptunus) en Hades (Pluto), dan waren die Ouden eigenlijk volledig uitgerust met een arsenaal aan "gereedschappen" om de mensen te kunnen helpen met adviezen. In het prille begin waren het vooral de rijke en vooraanstaande personen die een dergelijk astrologisch advies konden betalen en ontvangen, maar later waren er steeds meer mensen die hiervan gebruik konden maken.

Nu dat de astrologie in recente eeuwen is verrijkt met de fysiek ontdekte planeten Uranus, Neptunus en Pluto, kan men ten volle gebruik maken van deze nieuwe feiten. Die planeten worden niet voor niets ontdekt. Ze betekenen iets voor de mensheid en ze zijn precies op dát moment ontdekt waarop de mensheid gereed was voor nieuwe ontwikkelingen, zoals de ontdekking van Uranus in 1781 heel duidelijk aantoonde, want dat was de eerste van de moderne planeten die ontdekt werd. Ook deze moderne planeten hebben een duidelijke concrete uitwerking, zowel in persoonlijke geboortehoroskopen als op mundaan gebied en uw auteur werkt al sinds 1978 met deze planeten en menige horoskoop is tot op de seconde nauwkeurig gecorrigeerd op basis van gebeurtenissen uit het leven in overeenstemming met de progressies en directies in de horoskoop, óók met deze moderne planeten. Het zou natuurlijk vreemd zijn als men niet met de moderne planeten zou mogen werken, ze zijn niet voor niets ontdekt, al heeft men er een telescoop voor nodig om ze te zien. Maar ondanks dit alles mag men óók de klassieke astrologie toepassen, want ook die werkt nog steeds, omdat al die planeten er ook nog gewoon zijn en er altijd zullen zijn. Omgekeerd kan men dit niet van de planeet Pluto zeggen. Al aan het einde van de vorige eeuw hebben de astronomen Jack Wisdom en Gerald Sussman in een toonaangevend artikel bewezen dat via numerieke integratie van de baan van Pluto over een periode van 30 miljoen jaar, deze instabiel is geworden en dit planeetje uit zijn baan kan worden geworpen door de krachten van de naburige planeten die hem jaar na jaar heel langzaam uit zijn baan zullen hebben getrokken. In een ander artikel wordt aangetoond dat de baan van vele Centaur hemellichamen, waaronder Cheiron ook behoort, vóór het jaar 700 zeer onwaarschijnlijk is, met andere woorden: deze planetoïden maakten vóór die tijd met een 90% tellende waarschijnlijkheid geen deel uit van ons Zonnestelsel. Ik wil hiermee duidelijk maken dat datgene wat tot de klassieke astrologie behoorde, nu nog steeds daartoe behoort en nooit verloren zal gaan. Maar van enkele in de moderne tijd ontdekte objecten (Pluto, Cheiron en vele andere kleinere objecten) is het helemaal niet zeker dat ze vroeger bestaan hebben of dat ze over een hele lange termijn ook nog zullen bestaan. Voor zolang ze bestaan, maken wij er gebruik van, wij moeten vooral praktisch blijven, maar wat niet bestaat, moet men ook niet gebruiken.

Daarmee kom ik op een ander gevoelig onderwerp dat de klassieke astrologie mijlenver verheft boven enkele volstrekt onzinnige uitingen in de astrologie. Ik noem dan de theorie van de hypothetische planeten, de heliocentrische astrologie, het gebruik van oneindig veel kleine steenblokken (planetoïden) die circuleren tussen Mars, Jupiter, Saturnus en Uranus en de onlangs weer in de belangstelling staande onzin over Zwarte Maan en Zwarte Zon, waarover de Ouden met geen woord spraken. Het

enige aantoonbare in bovenstaande lijst zijn dan die duizenden steenblokken van enkele kilometers doorsnede, die daar daadwerkelijk cirkelen in hun baan om een planeet heen. Zelfs dát is een tijdelijke situatie, want uiteindelijk worden ze allemaal opgeslorpt door de zwaardere planeet waar ze omheen draaien en een enkele wordt via katapultwerking uit zijn baan geslingerd de oneindigheid in. Maar als wij die objecten even wegdenken - tijdelijk als hun invloed is - dan is het resterende allemaal klinkklare onzin en alleen voor de goedgelovige, naïeve astrologiestudenten bestemd. Er zijn in het verleden zelfs efemeriden opgesteld voor de niet bestaande hypothetische planeten, mooi geld verdienen voor de efemeridenmakers. Praktisch gezien heeft men er geheel niets aan, eindeloos herkauwen over niet bestaande zaken. Net zo erg is natuurlijk het toepassen van heliocentrische astrologie. Ik moet de eerst mens nog meemaken die op de Zon is geboren. Men moet wel reëel blijven natuurlijk. Zelfs al staan de planeten op één rij vanuit de Zon bezien, dan nóg staan ze niet op één rij vanuit de Aarde bekeken. Als wij de effecten op mens, dier of plant willen beschrijven of de effecten op de Aarde via de mundane astrologie, dan zullen wij toch alles via de Aarde als centraal punt moeten bekijken. Heliocentrische astrologie is waarschijnlijk dé vloek voor elke klassieke astrologiebeoefenaar, het Ptolemeïsche wereldbeeld spreekt voor zich.

Een van de grootste dwalingen is toch wel de vermeende spirituele invloed van de Zwarte Maan of Zwarte Zon en hier moet ik toch even een uitweiding maken. In diverse artikelen vindt men onder andere dit soort teksten: "... De Zwarte Maan wordt ook wel Lillith genoemd, naar de mythologische figuur uit de Zohar, een kabbalistisch werk uit de 13e eeuw. Lillith was de eerste vrouw van Adam (Gen. 27; "man en vrouw schiep hij hen"). Omdat Adam haar van het begin af aan als zijn mindere beschouwde, besloot Lillith uiteindelijk zo ver mogelijk van hem en de aarde weg te vluchten. Daarom noemt men het punt waarop de maan het verst van de aarde verwijderd is, 'Zwarte Maan' of Lillith. De Zwarte Maan is dus geen planeet maar een astronomische punt in de Zon- en Maanbaan, net zoals de Maanknopen, de Drakenkop en Drakenstaart. De stand van de Zwarte Maan laat zien wat het donkerste en best verstopte deel van je psyche is en laat zien hoe je reageert als je je in het nauw gedreven voelt en helemaal alleen.".

Zo zitten het internet en enkele boeken vol met betekenissen voor de Zwarte Maan en de Zwarte Zon, betekenissen die voor het eerst opdoken in de jaren '70 en '80 van de vorige eeuw. Nooit eerder zijn ze door welke generatie van astrologen dan ook genoemd. Ik ben niet per sé tegen iets nieuws, per slot van rekening zijn de moderne planeten Uranus, Neptunus en Pluto toch ook in het leven gekomen van de moderne astroloog. Toch is er een groot verschil tussen het gebruik van de moderne planeten en deze nieuwe fenomenen. Na intensieve bestudering van de klassieke astrologie en het aandachtig doornemen van vele tientallen boeken, afkomstig van de Grieken en Romeinen, die zijn vertaald naar het Engels, ben ik nooit iets tegengekomen wat zou duiden op invloeden door "IETS" dat zich zou bevinden op een bepaalde plaats op de baan van een planeet of Maan. Behalve drie zaken:

1. De stijgende- en dalende maanknoop (Draconis, Drakenkop, Drakenstaart, Maanknoop);
2. Het Pars Fortuna en het afgeleide Pars Daimon;
3. De overige parsen die de Hellenisten hebben uitgevonden en die later door de Arabieren werden uitgebreid.

Meer is er niet te vinden.

Laten wij er geen misverstand over laten bestaan. De oude Grieken waren de absolute meesters in de bewegingstheorie van de Zon en de Maan, zeker ook van de planeten, maar hier staan Zon en Maan centraal dus ik beperk mij tot deze twee hemellichamen. De Grieken wisten alles hiervan en waren in

Inleiding - 16

staat met de beperkte hulpmiddelen die ze hadden (geen computers, geen super nauwkeurige meetinstrumenten) ongelooflijke zaken uit te werken, tabellen te maken die nauwkeurig waren, ze konden eclipsen en maansverduisteringen voorspellen, veelal met zeer groot succes.

Alle filosofische wijsheid is uitsluitend door de Grieken ontwikkeld in de Oude tijd en vele bewaarde fragmenten en boeken getuigen hiervan. De enorme filosofieën van Socrates, Plato en Aristoteles zijn boegbeelden voor het diepe denken in die tijd en in feite leveren ze ons archetypische denkbeelden: ze zijn basale gedachten die de kern van het leven raken.

De vele tientallen astrologen uit die Griekse periode - en wij weten nu dat er zoveel astrologen waren wier geschriften grotendeels bewaard zijn gebleven, vertaald zijn, en voor ons beschikbaar zijn - al die astrologen waren doordrenkt van de filosofie van hun tijdgenoten. De beschouwingen over het leven, vreugde en verdriet, grote gebeurtenissen, menselijke geheimen en moeilijkheden, ze waren er allemaal mee bekend, veel meer dan wij hedendaagse mensen. In veel van hun boekwerken vind je vele verwijzingen naar "filosofen", naar "de geleerden", de "wijzen" en regelmatig kom je passages tegen die Aristoteles bij naam noemen of leerstellingen van andere filosofische groepen, zoals de Stoïcijnen.

Denkt u dus niet dat de Ouden kennis misten, omdat er geen Zwarte Maan was. Zij hebben de astrologie gemaakt tot wat die was, volledig voorzien van een sluitend systeem met 12 tekens, 12 huizen en 7 klassieke planeten, waarbij elke planeet twee tekens regeren en dan nog Zon en Maan, dus 12 in totaal. Hun systemen van "planetary joys", maar ook het onmetelijk grote systeem van het Pars Fortuna en het Pars Daimon laten duidelijk zien dat de Ouden wel degelijk nadachten over wat de mens innerlijk bezig hield. Daarnaast gebruikten ze de Draconis zij het in mindere mate. Deze kwam tijdens de periode van de Arabieren tot grotere wasdom bij het gebruik van de uurhoekastrologie.

Geïmpregneerd in het filosofisch denken van de Grieken hebben de Ouden ons de astrologie gegeven die feitelijk onveranderd bleef tot aan de 17 eeuw. Daarna zijn er zaken in vergetelheid geraakt, zaken met opzet verwijderd, nieuwe denkbeelden toegevoegd en zo werd de astrologie de 18^e, 19^e en 20^e eeuw in geduwd.

Geloof u nu werkelijk dat de Grieken, die meesters waren in de astronomie, al vóór de tijd van Christus, en alles afwisten van de beweging van Zon en Maan, dat die Grieken de "Zwarte Maan" zouden hebben vergeten als een belangrijke invloed voor de horoskoop als dat werkelijk zo was?

Eén zaak is een feit: men wist destijds niet dat de Maan en de planeten in ellipsen bewogen. Om hier mee om te gaan, had men een systeem opgezet van een hoofdcirkel (deferent) en hulpcirkels (epicykels) en zodoende kon ook de schijnbare teruglopende beweging van een planeet in een model gezet worden. Dit model, dat door Ptolemeus volledig is uitgewerkt, heeft gefunctioneerd tot de 16^e eeuw, óók de Arabieren gebruikten dit en vele middeleeuwse astronomen eveneens, totdat het keerpunt kwam door de ontdekking van Kepler dat alle hemellichamen van ons zonnestelsel in ellipsen liepen. Ook de publicaties van Copernicus uit de 15^e eeuw zorgden voor een langzame ommekeer in het denken over de Aarde als het centrale punt in de kosmos en langzaam werd aanvaard dat de Zon het centrum was van de ruimte, van de kosmos zo u wilt. Hieronder ziet u een voorbeeld van het gebruik van een deferent door Ptolemeus om de beweging van de Zon in een model te zetten.

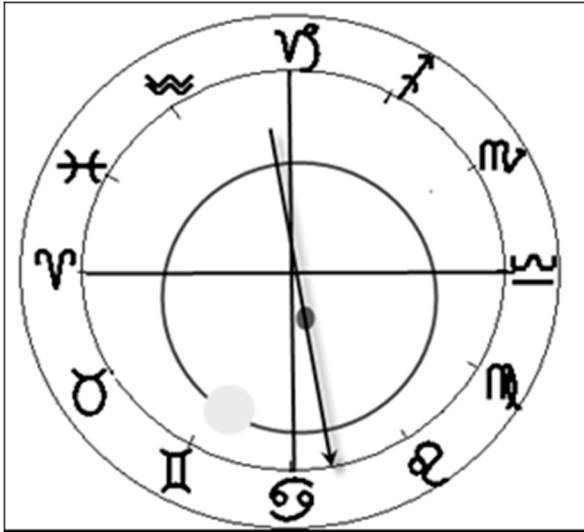

Fig. 3. Stelsel met deferent en epicykel.

In dit systeem ziet u dat van de Aarde uit gezien de Zon aan het begin van Tweelingen staat. De Aarde bevindt zich in het kruispunt van de zodiaktekens, exact in het “midden van de kosmos”. De Zon loopt in de binnenste cirkel, de Deferent genoemd. Het middelpunt van de deferent is de kleine stip. Het Apogeum van de Zon bevindt zich op $12^{\circ} 41'$ Kreeft volgens de moderne gegevens. Op het moment dat de Zon dóór dit Apogeum kruist, beweegt hij op z'n langzaamst want hij staat het verst van de Aarde. Precies aan de overkant, dus op $12^{\circ} 41'$ Steenbok bevindt zich het Perigeum van de Zon. Als de Zon daar doorheen kruist, loopt hij iets sneller, want daar is de afstand van de Zon tot de Aarde kleiner. Ook voor de planeten en de Maan hadden Ptolemeus en zijn collega-astronomen, maar óók zijn voorgangers, zoals Hipparchus een systeem opgezet van een deferent en één of meerdere epicykels, waarin die planeten zich voortbewogen.

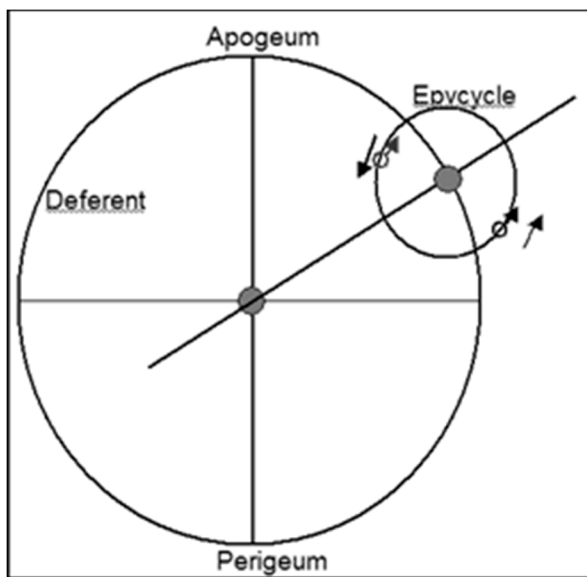

Fig. 4. Deferent en epicykel voor de planeet Mars.

Inleiding - 18

Hierboven ziet u Mars afgebeeld. De grote cirkel is de deferent van Mars en op die deferent loopt een kleinere cirkel, een hulpcirkel, ofwel epicykel. Het middelpunt van die epicykel loopt tegen de wijzers van de klok in op de deferent en zodoende loopt Mars dán eens door het Apogeum en een tijd later door het Perigeum en zo gaat dit verder. Maar Mars loopt in feite in dit model van de Ouden op de epicykel, óók tegen de wijzers van de klok in. De ene Mars loopt “weg” van de Aarde en andere Mars loopt retrograde en loopt naar de Aarde “toe”. Dit systeem van deferent-epicykel verklaart dus de retrogradebeweging van de planeten zo’n 1600 jaar vóórdat bekend werd dat de planeten in ellipsen bewegen. Omdat de uiteindelijke waargenomen beweging van de planeten nóg ingewikkelder was, maakte men dit systeem verder “volmaakt” door óp de eerste epicykel nóg een kleinere epicykel te zetten, waarin de planeet dan zou bewegen. Dit kon dan verklaren, waarom een planeet een kortere tijd retrograde liep en een langere tijd direct.

De meeste astronomen uit die tijd waren bijna altijd ook astrologen, dus astrologen wisten heel goed van dit systeem van deferent en epicykels en van het Apogeum en Perigeum. Nergens ziet men een astrologische uiteenzetting van de invloed van een planeet in zijn Apogeum of Perigeum, het was uitsluitend bedoeld voor de positieberekening van een planeet.

De begrippen Zwarte Maan en Zwarte Zon zijn door de Franse astroloog en schrijver Jean Carteret in het leven geroepen in de jaren tussen 1960 en 1980. Onder andere de Franse astroloog Jean Barbault werd door Carteret in hoge mate beïnvloed in zijn astrologisch denken. Enkelen werden door hem beïnvloed en dit resulteerde in diverse boeken over de vier Lichten, namelijk de gewone Zon en Maan en de Zwarte Zon en –Maan.

Daarna zijn velen gaan geloven dat er wel “iets zat” in deze zwarte lichten, net zoals enkele andere astrologische verzinsels uit de periode van de New Age, waarover zo meteen nog iets.

Ik heb een paar honderd astrologische boeken gelezen, niet zomaar gelezen, maar ze zitten vol met mijn aantekeningen, uitwerkingen, grafiekjes en verdere literatuur. Sommige boeken heb ik meerdere keren gelezen. NERGENS, vanaf de Ouden, de Arabieren, de middeleeuwse schrijvers, de astrologen uit de 16^e eeuw, zoals William Lilly, Morinus de Villefranche, de modernen zoals Alan Leo, Charles Carter, Cornelis Gorter, Else Parker, Van Wageningen, Sepharial, Raphael, Vivian Robson, Johannes Vehlow en al die anderen die de astrologie groot hebben gemaakt en door hebben gegeven, nergens wordt ook maar iets verteld over de Zwarte Zon en Zwarte Maan.

Die onzin komt men alleen tegen bij de aller modernsten van deze tijd, doorgaans zijn dat ook nog de mensen die totaal geen kennis hebben van de astronomische achtergronden. Ik moet toegeven dat men niet van iedereen deze kennis kan verwachten, ik ben ook wel redelijk in dat opzicht. De één heeft zijn interesse nu eenmaal niet in de wiskunde of astronomie, de ander is niet goed in talen, nog een derde is helemaal weg van anatomie en begrijpt de medische astrologie erg goed en zo zijn de schakeringen zeer divers, ik besef dit ten volle, ik loop tenslotte al 35 mee in de astrologische wereld. Maar degenen die de Zwarte Zon en –Maan propageren hebben helaas geen realiteitszin. Ze zijn dan bijvoorbeeld zogenaamde spirituele astrologen, maar weten de weg niet binnen alle bestaande mogelijkheden die de astrologie al 2000 jaar biedt. Het is mijn eigen ervaring in gesprekken die ik af en toe met hen voer. Ze zijn verdwaald in een labyrint en grijpen nu weer dit aan als uiting van eventuele geheimen die er zouden zijn. Maar het is gebrek aan kennis, aan doodgewone astrologische kennis, die zó enorm diep is, maar waarvan men geen weet heeft, omdat iedereen maar door “raast” naar nieuwe dingen.

Dan komen wij uiteindelijk uit bij de New Age periode, die ergens einde jaren '60 van de vorige eeuw begon met hoogtepunten in de jaren '70. De New Age heeft een hele grote verdienste op haar conto, omdat het de astrologie en vele andere gerelateerde zaken onder het grote publiek heeft gebracht en dat op wereldwijd niveau, niets dan lof hiervoor.

Toch is er ook veel onzin geïntroduceerd in diezelfde periode en die is klakkeloos aangenomen door het veelal onwetende en naïeve publiek, te denken valt aan "Maanknoppen en reïncarnatie", Zwarte Zon en –Maan, heliocentrische astrologie, enkele planetoïden en zo nog wat meer. Zo is er een periode geweest dat Martin Schulman met zijn boeken over de karmische betekenis van de Drakenkop en –Staart oneindig kon filosoferen en later moesten wij eraan geloven met de boeken over Cheiron en de nog latere boeken over diverse andere planetoïden, zoals Ceres, Juno, Vesta en de honderden andere planetoïden die in een sneltreinvaart werden ontdekt via moderne observaties in de astronomie.

Klassieke astrologie echter is rigide, het biedt een stevige "met-beide-benen-op-de-grond"-structuur en als middel om de astrologie voor het eerst te leren, is het uitermate geschikt. Later kan men dan zijn of haar horizon verbreden en andere terreinen verkennen. Hand in hand met de studie van de klassieke astrologie gaat het onderzoek naar de geschiedenis ervan. Deze twee zaken kunnen niet los van elkaar bestaan, omdat dit een raamwerk biedt waarin de astrologie zich heeft ontwikkeld. Omdat dit boek binnen de context blijft van de Hellenistische periode - die gemakshalve wordt beschouwd te lopen van 100 of 200 voor Chr. tot 400 of 500 na Chr. - zullen de ontwikkelingen binnen de periode van de Arabieren (ca. 8^e tot 11^e eeuw na Chr.) niet besproken worden, hoewel de Arabieren toch een onuitwisbaar stempel hebben gedrukt op bepaalde onderdelen binnen de astrologie. Te denken valt aan de enorme uitbreiding en het brengen van systematiek in de uurhoekastrologie, maar ook op mundaan gebied hebben zij veel bijgedragen. De Arabische- en Perzische astrologen waren doorgaans erg actief met het schrijven van boeken en hun vele tientallen pennenvruchten zijn voor de moderne astrologiebeoefenaar dan ook zeer bruikbaar. In dit boek zal in een van de appendices een bondige geschiedenis van de astrologie worden opgenomen die betrekking heeft op de Hellenistische periode. In paragraaf 3.07.1 vindt u meer informatie over de CCAG, dé bron voor alle klassieke astrologische werken. Het geheel maakt dit boek dan ook erg geschikt als naslagwerk bovenop de eerste functie van studieboek ■

PLANETEN

Hoofdstuk-1. De zeven klassieke planeten

1.01 Inleiding

Deze sectie binnen het boek bevat de onderwerpen die direct of indirect te maken hebben met de zeven klassieke planeten, hoewel er grijze gebieden zijn waardoor bepaalde onderwerpen ook onder de huizen of de zodiaktekens kunnen worden gerangschikt, zie hiervoor ook de passage in de inleiding van het boek.

Dit hoofdstuk beschrijft de belangrijkste kenmerken van de zeven klassieke planeten, waartoe ook de Zon en de Maan worden gerekend. Deze kenmerken zijn door de Ouden geformuleerd en bevatten daarom niets wat kenmerkend is voor de moderne tijd, tenzij die eigenschappen tijdloos zijn. De kenmerken bevatten astronomische informatie, fysieke eigenschappen, mentale hoedanigheden en enkele overeenkomsten met het planten-, mineralen- en dierenrijk.

De daarop volgende hoofdstukken gaan in op belangrijke begrippen uit de klassieke astrologie, waarbij de planeten nauw betrokken zijn. Al snel doemen hier de raakvlakken op met de andere hoofdcategorieën huizen en zodiaktekens.

Om de kern te beschrijven waarom juist deze zeven klassieke planeten door de Ouden werden gerangschikt, vindt u hieronder een belangrijke uiteenzetting. Het Ptolemeïsche-, ofwel neoplatonistische wereldbeeld uit de inleiding zal u hierbij behulpzaam zijn.

De Ouden plaatsten de verst weg gelegen planeet Saturnus precies tegenover de beide lichten. In de Tetrabiblos schrijft Ptolemeus¹: "... aangezien van de twaalf tekens de Kreeft en de Leeuw het noordelijkst zijn en het dichtst bij het zenit staan, geven zij de meeste warmte. Daarom zijn die tekens als huizen toebedeeld aan de twee grootste Lichten. Leeuw als mannelijk teken is aan de Zon toebedeeld. De vrouwelijke Kreeft is toebedeeld aan de Maan. In overeenstemming hiermee is de halve cirkel vanaf de Leeuw tot aan de Steenbok tevens aan de Zon toebedeeld en die van de Waterman tot aan de Kreeft aan de Maan. Hierdoor kan in iedere halve cirkel één dierenriemteken worden gegeven aan elke van de vijf planeten. Aan Saturnus, van aard koud en tegengesteld aan warmte, die de hoogste sfeer heeft en het verst is verwijderd van de Zon en de Maan, werden de tekens gegeven die tegenover de Leeuw en de Kreeft liggen, dus Steenbok en Waterman. Dit mede omdat deze tekens koud en winters zijn en hun diametrale aspecten niet weldadig werken...". Deze passage vindt u hieronder afgebeeld.

Hoofdstuk-1. De zeven klassieke planeten - 22

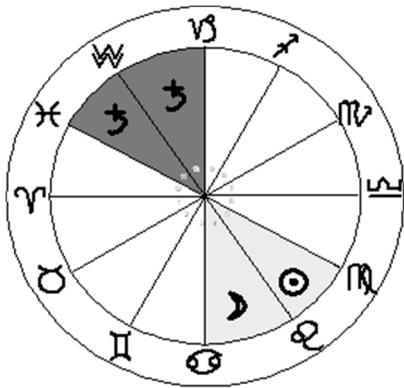

Fig. 5. De plaatsing van Saturnus tegenover de tekens Kreeft en Leeuw.

U ziet de donker gekleurde gebieden waar Saturnus volgens de Ouden heerst. Hierdoor komt het dus dat Saturnus voor de Klassieken ook de heerschappij heeft over het teken Waterman. Sinds de ontdekking van Uranus in 1789, werd langzamerhand de heerschappij van Waterman aan Uranus gegeven. De heerschappij van Saturnus over dit teken raakte langzamerhand in ongerede. Saturnus geldt als de “hoeder van de drempel”. Hij bepaalt uiteindelijk wat wél en wat niet kan. Saturnus heerst over het hoogste punt van de mundane horoskoop en is de belangrijkste planeet. Zijn gezag is maatgevend. Beroepsmatig bepaalt Saturnus en het 10e huis de naam, faam en reputatie van elke geborene.

Jupiter

Hierna werd als volgende de planeet Jupiter toegekend. Uitgaande van de positie van Saturnus werd Jupiter zowel links als rechts van Saturnus in de tekens Boogschutter en Vissen gezet, zoals u hieronder kunt zien.

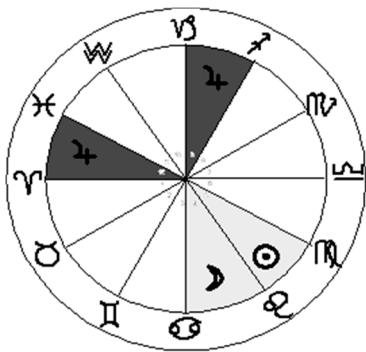

Fig. 6. De plaatsing van Jupiter direct naast de positie van Saturnus.

Lange tijd gold Jupiter als (nacht)heerser over het teken Vissen. Het is een van redenen waarom Jupiter in Vissen niet zo slecht staat en zijn menselijke en sociale eigenschappen laat zien. Vanuit die positie maakt Jupiter driehoeken met Kreeft en Schorpioen en ook om die redenen is het dat Jupiter daarin dus lang niet zo verkeerd staat. In Kreeft staat Jupiter zelfs in verhoging. Toen Neptunus in 1849 werd ontdekt, kreeg deze de heerschappij over het teken Vissen.

Mars

Als logische voortzetting op de plaatsing van Saturnus en Jupiter, werd de planeet Mars door de Ouden toegekend aan de daaropvolgende “lege” plaatsen, links en rechts van Jupiter, dus aan de tekens Schorpioen en Ram. Dit kunt u zien in de onderstaande afbeelding.

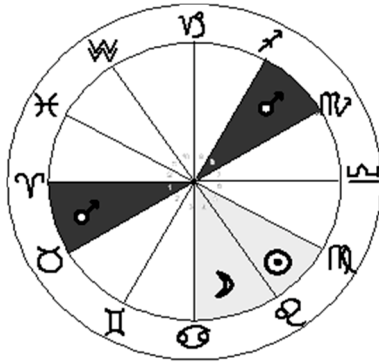

Fig. 7. De plaatsing van Mars direct naast de positie van Jupiter.

Ook hier was de planeet Mars lange tijd de heerser van het teken Schorpioen totdat de planeet Pluto werd ontdekt in 1930. Hierna werd het snel duidelijk dat Pluto zijn domein opeiste. De benadering van de Ouden was natuurlijk bijzonder goed gekozen, want op vele vlakken werkt Pluto als Mars, maar uiteindelijk zijn er té grote verschillen. Mars kreeg de heerschappij over zijn eigen “oorlogstekens” de Ram en vormde zodoende de bijzonder symbolische tegenstelling met de planeet Venus, de planeet van de vrede; man en vrouw. Pluto werd heerser van het ondergrondse “dodenrijk”, precies volgens de oude mythologische beschrijvingen van Hades en de Tartaros (de onderwereld).

Venus

Hierna was de planeet Venus aan de beurt. De eerstvolgende plaatsen in de dierenriem om “gevuld” te worden liggen ter linker- en ter rechterzijde van Mars, de tekens Weegschaal en Stier, zoals in de hierna volgende afbeelding kunt zien.

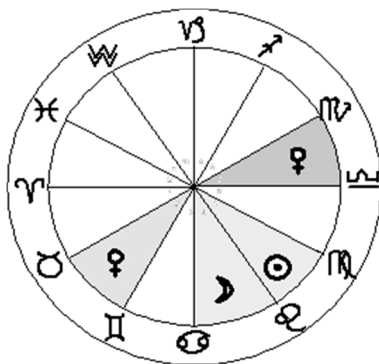

Fig. 8. De plaatsing van Venus naast de positie van Mars.

Hoofdstuk-1. De zeven klassieke planeten - 24

Venus blijft de tegenspeelster van de planeet Mars. Beide symbolen lijken op elkaar, omdat Mars in vroeger tijden zonder de pijlpunt werd getekend, maar als een omgekeerde Venus werd afgebeeld. Tegenover Mars staat Venus, de vrouwelijke component, de naar vrede en harmonie strevende en wars van geweld staande planeet. Voor het eerst zien we hier een planeet die niet wordt verdreven door een nieuwer ontdekte planeet.

Dit overkwam wél Saturnus, Jupiter en Mars, maar Venus blijft tot op de dag van vandaag heerser over twee tekens, de Stier, een aardeteken en de Weegschaal, een luchtteken.

Mercurius

Mercurius werd door de Ouden zowel links als rechts van Venus geplaatst in de tekens Tweelingen en Maagd, zoals u hieronder kunt zien. Ook Mercurius heeft zijn positie behouden in twee tekens, net als Venus. Dit geeft ook Mercurius een dubbele werking. Zowel het teken Maagd als Tweelingen behoren tot de “beweeglijke” tekens of zoals we dit ook wel noemen: ze behoren tot de “beweeglijke” kwaliteit.

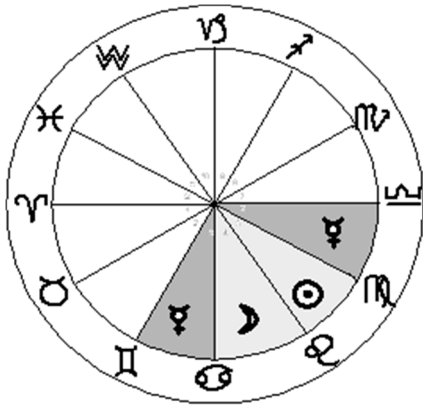

Fig. 9. De plaatsing van Mercurius naast de positie van Venus.

Hiermee hebben de Ouden de zeven klassieke planeten toebedeeld aan de twaalf zodiaktekens. Zon en Maan beheersen beide slechts één teken en de overige vijf planeten beheersen elk twee zodiaktekens. De volgorde van plaatsing is grotendeels conform de volgorde in het Ptolemeïsche wereldbeeld, namelijk Saturnus, Jupiter, Mars, daarna volgen Venus en Mercurius.

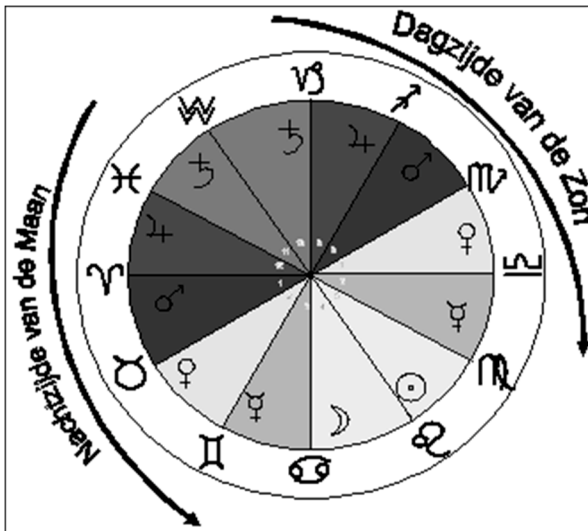

Fig.10. De toebedeling van alle klassieke planeten aan de zodiaktekens.

De hierna volgende planeetbeschrijvingen werden geformuleerd door Teucer² uit de 2^e eeuw na Chr. en Rhetorius³ de Egyptenaar uit de 6^e eeuw na Chr.

1.02. Saturnus

De aard van Saturnus is koud en droog en het beeld is schimmig. Onder de delen van het lichaam vallen de dijen, knieën, zenuwen, lymfe, flegma, blaas en de nieren. De verborgen verwondingen en aandoeningen komen via koude en vocht, jicht in de voeten en in de handen. Hij vertegenwoordigt de vader, de oudere broers, weeskinderen, de landbouw, alles wat troosteloos en triest is, het bedriegen, het vuile, het langzame, alles wat op zichzelf en alleen staat, mensen die in donkere kleden gehuld zijn, erfgenamen, lieden die graag op zee varen en gewelddadigheid. Saturnus is ook de ster van Nemesis, een figuur uit de Griekse mythologie.

Saturnus is een dagplaneet en de smaak is scherp, bijtend, fel van aard. Onder de metalen sorteert het lood en samen met de planeet Venus regeert hij de neusgaten.

Saturnus kent vijf fasen, namelijk het rijzen, het onder gaan, het eerste station (stilstand naar retrograde), het tweede station (stilstand naar directe loop) en de acronieke fase. Als eerste is hij rijzend, daarna staat hij stil in zijn eerste station, daarna komt hij in de acronieke fase, dan het tweede station en dan het onder gaan. Want wanneer hij door 10 graden afstand van de Zon gescheiden is, dan wordt hij mannelijk (matutine). Op soortgelijke wijze, wanneer hij door 120 graden van de Zon gescheiden is, maakt hij zijn eerste station (JL: Saturnus staat dan stil, waarna hij retrograde gaat lopen). Als Saturnus rond de 180 graden van de Zon gescheiden is, komt hij in de acronieke fase (JL: dat is, als de Zon opkomt, dan gaat Saturnus onder, en als de Zon ondergaat, komt Saturnus boven de horizon). Als Saturnus dan een tijdje retrograde loopt, dan maakt hij zijn tweede station en is dan 240 graden gescheiden van de Zon (JL: ofwel 120 graden van de andere kant bezien), hij hervat dan zijn normale gang weer. En als de Zon dan weer op 10 graden van Saturnus genaderd is, beleeft Saturnus zijn avond ondergang (JL: hij is dan vespertine en is Avondster). En dit gaat zo verder, tot de Zon Saturnus is gepasseerd en weer een afstand van 10 graden heeft bereikt, dan is Saturnus weer ochtendster en komt vlak vóór de Zon op en begint alles weer opnieuw. Hij reist in 30 jaar door de zodiak heen (JL: de moderne vastgestelde siderische periode is 29,457 jaar).

Hoofdstuk-1. De zeven klassieke planeten - 26

Als Saturnus het heerserschap van de horoskoop overneemt, dan geeft hij de oude mensen aan en al het verborgene, ook het innerlijk verborgene, het donkere, het eigenzinnige, het sterk zwijgzame, het intens ontdaan zijn, mensen zonder enig voorstellingsvermogen, mensen die erg hard werken, maar ook mensen die erg terneergeslagen zijn. Mensen die sterk onder Saturnus vallen, zijn vaak zeevarend. Ook vindt men personen die overbezorgd zijn, vooral met betrekking tot God. Ze zijn doorgaans niet erg gelukkig met hun kinderen en/of broers.

Als Saturnus effectief is in een daghoroskoop en ook nog eens in zijn eigen domicilies staat of in zijn exaltatie, van dezelfde sect is, in een hoekhuis staat of in een opvolgend huis en oriëntaal, dan geeft hij heerserschap aan over velden, landerijen of gebouwen of waterrijke eigendommen en zijn het uitstekende bewaarders/beheerders van de eigendommen van anderen of van erfenissen of van meevalers die beheerd moeten worden. Ook kan men zeer goed anderen onderwerpen aan gezag en anderen tot slaaf maken (JL: herinner, deze beschrijvingen komen uit de 2^e tot 6^e eeuw na Chr.).

Ook is men zeer goed in staat om mensen te beschermen tegen de verliezen ten gevolge van anderen of van verliezen ten gevolge van transacties in het verleden.

In nachthoroscopen echter, of in het domicilie van een andere sect en in een hoekhuis of in een opvolgend huis, kan hij verwondingen aanbrengen en brengt hij gevaren via machtige en meestal oudere personen en meestal via oude transacties. Hij brengt de geborene (JL: die deze Saturnus stand heeft) in schulden, zelfs in de gevangenis, veroorzaakt valse beschuldigingen, men wordt door bewakers in de boeien geslagen en kan men zelfs worden verbannen. Buiten dit alles geeft hij een ongeschoren uiterlijk, veroorzaakt hij langdurige ongelukkige toestanden, vergiftigingen, oprispingen, langdurige verkoudheden, nerveuze ziekten en langdurige slepende ziekten of ziekten aan de verborgen delen van het lichaam.

Als Saturnus de heerser is van de dood (JL: via heerserschap over het 8^e huis) dan wordt die veroorzaakt door langdurige ziekten of door tuberculose, oprispingen en pijnscheuten en koliek en aandoeningen van de baarmoeder of door het bij elkaar brengen van zaken via een overdaad aan vloeistoffen. Saturnus in de graad van de Ascendant maakt mensen donker van uiterlijk, misvormd, droog, humeurig, met holle ogen, bezorgde blik, bitter teleurgesteld, kort van stuk, leugenachtig, dieven, zwervers, minachtend, hypocriet, geheime drinkers, zeer voorzichtig in hun gedragingen, kluizenaarachtig, geestelijken en bijzonder nukkig.

Vettius Valens⁴ noemt vrijwel dezelfde eigenschappen, maar voegt er ook nog enkele andere kwalificaties aan toe. Behalve de zeevarenden noemt hij ook alle mensen die handel drijven vlak aan zee, lethargische mensen, bemoeizucht met wat anderen doen, langdurige straffen, het ontmantelen van dingen, beschuldigingen, tranen, weeskinderen, mensen die de belasting ophalen (in vroegere tijden gebeurde dit), mensen die gedwongen arbeid moeten verrichten. Saturnus kan natuurlijk ook een hoge rang aangeven, een grote reputatie, een beschermheer, maar vooral heeft hij zijn kwaliteiten in het uitvoeren van de administratie voor anderen. Saturnus geeft ook het vaderschap aan over de kinderen van anderen. Hij gaat over het metaal lood, bomen en stenen.

Onder Saturnus wordt er bijna niet getrouwd, ook geeft hij weduwnaarschap aan, weeskinderen en kinderloosheid. Hij veroorzaakt een gewelddadige dood in het water of door wurging of door gebonden zijn (aan handen en voeten) of door dysenterie. De ziekte was in vroegere tijden dikwijls fataal bij kinderen en oudere zwakke mensen.

Zijn Griekse naam luidt Phainon.

1.03 Jupiter

Jupiters aard is winderig, vruchtbaar en heet. Wat de lichaamsdelen betreft, beheerst hij de voeten, het zaad, de baarmoeder, de lever, de delen aan de rechterzijde en de tanden. Hij vertegenwoordigt het krijgen van kinderen, nakomelingen, verbintenissen, kennis, de vriendschap van hoge personen, het verlangen naar weelde en overvloed, goedheid en giften, gerechtigheid, autoriteit, functies in het openbare leven, eerbewijzen, voorzitterschap, priesterschap, vertrouwensfuncties en overwinningen. Jupiter is een dagplaneet, grijs van kleur en zoet van smaak. Onder de metalen heeft hij zilver onder zijn beheer en samen met Mercurius heeft hij de heerschappij over de oren. Valens⁴ noemt het metaal tin waar Jupiter heerschappij over uitoefent.

Hij heeft vijf fasen: rijzend, ondergaand, eerste station, tweede station en acroniek. Eerst rijst Jupiter (JL: vóór de Zon uit), dan staat hij stil in zijn eerste station (JL: en wordt dan retrograde), dan komt hij in de acronieke fase, dan in zijn tweede station (JL: waar hij weer direct lopend wordt) en dan zijn ondergaan (JL: ná de Zon ondergaand). Als de Zon meer dan 10 graden is verwijderd van Jupiter, dan heeft die zijn ochtend opkomen, op dezelfde manier wanneer hij 120 graden van de Zon verwijderd is, komt hij in zijn eerste station en wordt hij retrograde. Als de Zon 180 graden van hem verwijderd is, heeft Jupiter zijn acronieke fase (JL: als de Zon op komt, dan gaat Jupiter onder, als de Zon onder gaat, dan verrijst Jupiter boven de Oostelijke horizon), dan achterwaarts lopende, maakt Jupiter zijn tweede station en als de Zon 240 graden van hem verwijderd is, dan begint hij zijn natuurlijke loop weer te krijgen. Op 10 graden afstand krijgt Jupiter zijn avond ondergang (JL: hij gaat onder, nadat de Zon is onder gegaan) en zo gaat hij verder in zijn avond ondergang totdat de Zon hem heeft ingehaald en weer 10 graden van hem is verwijderd. Jupiter maakt zijn ronde in de zodiak in twaalf jaren (JL: de moderne vastgestelde siderische omlooperperiode bedraagt 11,862 jaar).

Als Jupiter de heerser is van de horoskoop in een daggeboorte, en als hij dan ook in een hoekhuis staat en in zijn eigen domicilies of in zijn exaltatie, of wanner hij goed in sect staat, dan geeft hij magnaten aan en diegenen die beroemd zijn, is acceptabel voor iedereen, is verheven, goed en eerlijk, en heeft een hoge ontwikkelde geest en heerst hij over steden of hij beheert de zaken van de gewone mensen, heeft hij de goedkeur van anderen, hetzij van koningen of andere belangrijke mensen. Hij is welbespraakt, hij straalt goedheid en godsdienstigheid uit en krijgt de eer om offers uit te voeren, mag hij priesterlijke ambten betreden en zijn de dol op hun gezinsleden, zijn ze goedwillend in vriendschappen en genieten zij van hun vrouw en kinderen, tenzij Jupiter in de Descendant staat. Want dan zij ze niet zo gelukkig met hun kinderen. Want als Jupiter ernstig verwond staat door verwoestende planeten die hem aanvallen, dan is er een sterke afname van de hoge geest en verhindert hij de voortgang in het leven. Hij geeft veelal en witte huid, wat plomp van vorm met een grote lange baard, goed gemanierd, verheven, goed rechtop staand, een breed voorhoofd, blauwe of grijze ogen, haar in zijn neusgaten, kaal aan de voorkant van het hoofd, een groot hoofd. Verder geeft Jupiter goed raad en kan goed met iedereen omgaan. Als Jupiter de oorzaak is van de dood, dan is dat door een keelziekte, longontsteking, hoofdaandoeningen, aandoeningen van het hart en aandoeningen met een overdaad aan winderigheid.

Valens⁴ noemt nog een overdaad aan alles, vriendschappen met hoge mensen, beloningen, grote giften, overdaad aan fruit, soveiniteit, mediatie bij ruzies of disputen, een goede plaats in de gemeenschap, weldoeners, uitdrijving van het slechte en vrijheid.

Wat de lichaamsdelen aangaat noemt Valens hetzelfde als hierboven is vermeld, maar hij geeft ook de dijen als lichaamsdeel. Behalve grijs geeft Valens de voorkeur aan een witte kleur. Zijn Griekse naam luidt Phaethon.

Hoofdstuk-1. De zeven klassieke planeten - 28

1.04 Mars

De aard van de planeet Mars is vurig, brandend en uitdrogend. De delen van het lichaam die onder Mars vallen, zijn het hoofd, het zitvlak, de edele delen, de gal, het bloed, de uitstoting van fecaliën en de delen aan de achterkant van het lichaam. Hij geeft de broers aan van middelbare leeftijd en verwondingen en ziekten. Mars werkt gewelddadig, jaloers, het geeft personen die op oorlog uit zijn, overvallers, brandstichters, overspeligen, hij geeft verbanningen aan, gevangenneming, verleiding van vrouwen, miskramen, snijwonden en vloeïngen, aanvallen door soldaten of overvallers, trucjes, leugens, listen, diefstallen, meined, grafschenners en alle acties die met voorgaande termen te maken hebben. Mars is een nachtplaneet, rood van kleur en scherp van geur. Onder de metalen valt het ijzer. Hij heeft een gezamenlijke heerschappij met Mercurius over de mond.

Mars maakt zeven configuraties met de Zon: het rijzen vóór de Zon uit, dan 90 dagen (JL: moet zijn, 90 graden afstand tot de Zon), zijn eerste station, dan de acronieke fase, zijn tweede station, de tweede periode van 90 dagen (JL: 90 graden) en dan zijn ondergaan. Want als de Zon 10 graden van hem verwijderd is, maakt Mars zijn ochtend rijzen. En de 90 graden waarin de Zon een vierkant maakt met de planeet, daarna het eerste station als de Zon 120 graden afstand heeft vanaf Mars (JL: hier wordt Mars retrograde, alhoewel de 120 graden onjuist is, omdat Mars dichterbij de Zon staat dan Jupiter en Saturnus en daarmee de verhoudingen anders zijn geworden). De acronieke fase begint als de Zon tegenover de planeet staat, dus er 180 graden vandaan staat. Dan het tweede station als de Zon in een rechter driehoek staat met Mars en er 240 graden van verwijderd is, dan staat hij stil in zijn tweede statische positie waarna hij zijn normale loop weer hervat. En als de Zon in een rechter vierkant staat met Mars, dan maakt Mars zijn volgende serie van "90 dagen". En als de Zon op Mars af beweegt, voordat hij er 10 graden vandaan is, dan is Mars avondster en is hij vespertine (JL: de Zon is dan onder gegaan, maar Mars is nog aan de westelijke hemel te zien als avondster). Mars loopt door de zodiak in bijna twee en een half jaar (JL: de siderische periode van Mars bedraagt volgens de moderne metingen 686,98 dagen, ofwel 1 jaar en 321,98 dagen).

Als deze planeet het heerschap heeft over de horoskoop bij een nachtelijke geboorte en als hij oriëntaal staat in zijn eigen domicilies of in sect, dan maakt het mensen met durf, strijdbaar, roekeloos, verschrikkelijk, onbedwingbaar, snel betrokken bij opstandjes, in dienst bij buitenlandse handel, betrokken bij gevaar, diegenen die onterfd zijn van hun ouderlijke erfdeel, diegenen die datgene verliezen dat ze in eerdere jaren hebben opgebouwd, mensen die vaak verwondingen en (mes)sneden hebben opgelopen, vooral indien Mars de Maan beschadigt. Maar door branden en brandwonden als hij de Zon beschadigt. Het maakt vaak instabiel en humeurig met hun vrouw(en), doorgaans betrokken bij onwaardige daden of overspel en daarmee gepaard gaande instabiliteit met betrekking tot hun kinderen.

Maar als diegene overdag is geboren en/of Mars wordt gevonden in een huis van tegenovergestelde sect, dan wordt al het voorgaande verergerd, dan worden zij koppig, goddeloos, doen aan godlastering, doen veel andere slechte daden, trekken zij zich snel terug zonder reden, zijn dan niet volhardend in hun acties, worden makkelijk gegriefd door anderen of door machthebbers en door dit alles hebben zijn lichamelijk veel meer te lijden.

Mars maakt blondharig, geeft blauwe ogen met kleine oren, in totaliteit goed van postuur, een gezond uiterlijk, snel, moedig, vaak wonden aan het lichaam, krijgers, geeft beproevingen, is overspelig van aard en hij geeft zware drinkers. Ook veroorzaakt hij snel opkomende koorts, plotselinge slagen, nierziekten, verlammingen, bloedspuwen, bloedingen van allerlei aard, miskramen en allerlei zaken die veroorzaakt worden door branden en overmatige warmte.

Valens⁴ voegt hier nog aan toe de vervreemding van de ouders, ruïneren van vrouwen, abortus, het wegnemen van goede dingen en rechtszaken. Op lichamelijk gebied veroorzaakt Mars zweren, ontstekingen en martelingen.

Men verdient zijn geld via beroepen verbonden aan vuur of ijzer, handenarbeid en werken met harde materialen. Het geeft (militaire) leiders aan, militaire veldtochten, generaals, de achtervolging, de jacht en vaak is er sprake van een val van grote hoogte of van een viervoeter. Mars beheerst het ijzer en ook ornamenten en kleding die in verband staat met de planeet. Zijn kleur is rood en de smaak is scherp en bitter. Zijn Griekse naam luidt Pyroëis.

1.05 De Zon

De aard van de Zon is heet en droog, hij bezit het intellectuele licht, hij is de geest die alles bestuurt en de heerser in het algemeen. Wat het lichaam betreft, beheerst hij het hoofd, de zintuigorganen, het rechter oog (JL: bij de man), de ribben en het hart. Hij symboliseert de koning, de vader, de heerser, de oudere broer en de eerbewijzen. De Zon is natuurlijk een dagplaneet, citroenkleurig en nogal zuur qua smaak. Onder de metalen beheerst hij het goud. In het algemeen beheerst de Zon de ogen wat hij samen met de Maan doet. Het hele idee dat de Zon het rechteroog aangeeft en de Maan het linkeroog heeft wellicht te maken met het feit dat de Grieken dachten, dat als je ergens naar keek, een straal uit het oog vertrok en dat die straal reflecteerde tegen het object waarnaar je keek en dat die gereflecteerde straal weer op het oog terug kwam. Het feit dat één oog is verbonden met het actieve principe van de Zon en het andere oog is verbonden met het passieve principe van de Maan, zou kunnen suggereren dat de uitzending van de straal uit het rechteroog (bij de man, de Zon) kwam en dat de gereflecteerde straal op het linkeroog (bij de man, de Maan) terug kwam. Bij de vrouw zou de rol van het linker- en rechteroog precies andersom zijn. Nogmaals, dit is enigszins speculatief.

De Zon maakt vier configuraties en die worden de Tropische punten genoemd. Als hij in Kreeft staat, dan maakt hij de zomerstilstand. Vanaf dit punt worden de dagen korter. In het teken Weegschaal vormt de Zon de herfst in de equinox, dag en nacht zijn dan even lang, maar nog steeds worden de dagen korter en de nachten worden langer. In de eerste graad van Steenbok vormt de Zon de winterstilstand. Nu zijn de dagen het kortst, maar direct hierna worden de dagen langer totdat de Zon aankomt op de eerste graad Ram, waar de voorjaarsequinox wordt bereikt. Ook dan zijn dag en nacht even lang, maar de dagen worden steeds langer en de nachten worden alsmaar korter. De Zon maakt zijn ronde door alle zodiaktekens in 365 dagen en 6 uur (JL: terwijl de moderne metingen uitkomen op 365 dagen, 5 uur, 48 minuten en 46 seconden, volgens het gemiddelde zonnejaar van 365,2422 dagen). De Zon maakt moedig en geeft gezonde personen aan.

Valens⁴ voegt er aan toe dat de Zon bij geboorte een koninklijke status geeft, maar ook hegemonie, de geest vertegenwoordigt, praktische wijsheid geeft en vormelijkheid die naar buiten is gericht. Een esoterische verwijzing kan zijn dat Valens de Zon classificeert als het waarnemingsorgaan van de ziel. De Zon is verbonden met de hoogte van welvaart en weelde, geeft een openbaar optreden aan, leidt tot actie, geeft een populair leiderschap, een goed beoordelingsvermogen, verwijst naar de vader, vriendschap en personen met een hoge reputatie. Ook eerbewijzen via afbeeldingen, schilderijen en standbeelden vormen een symbool van de Zon, evenals een werkkring verbonden met “de kroon” of de aartsbisschop van het vaderland.

Hoofdstuk-1. De zeven klassieke planeten - 30

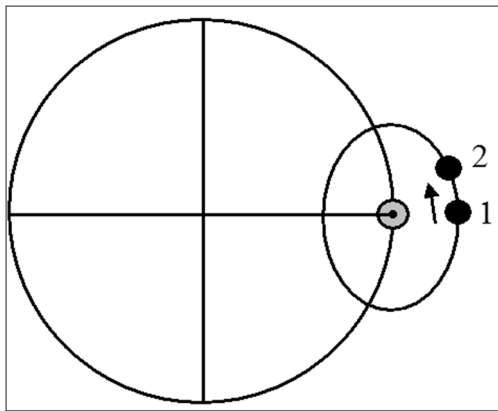
1.06 Venus

De eigenschappen van Venus zijn mild en vochtig. Zij regeert over het zintuig van geur en beheerst de achter liggende lichaamsdelen, de voortplantingsorganen, de longen en plezierige zaken in het algemeen. Valens⁴ vermeldt overigens juist de vóórliggende lichaamsdelen (JL: en Mars de achterliggende delen). Zij symboliseert de moeder, de jongere zusters, liefdesaffaires, lust, verscheidene vormen van seksuele gemeenschap, want de god van Venus is zowel mannelijk als vrouwelijk. Venus maakt blij van gemoed, ze is vriendelijk, brengt het huwelijk voort, geeft kinderen en bevordert vaardigheden op het gebied van muziek, schilderen en beeldende kunst. Venus werkt met maten en gewichten, heeft een gulle lach, is goed gehumeurd en drinkt graag op feesten.

Venus is een nachtplaneet, wit van kleur en vettig van smaak. Als metaal heeft zij tin onder haar beheer, maar dat is waarschijnlijk fout, want Jupiter beheerst het tin als metaal. Valens noemt helemaal geen metaal en ook bij Ptolemeus vindt men geen vermeldingen naar brons, koper of messing als metaal dat aan Venus is gekoppeld. Waarschijnlijk is die relatie naar koper of brons pas veel later ontstaan. Samen met Saturnus regeert Venus ook over de neusgaten, logisch wanneer zij het geurzintuig regeert.

Venus heeft zes configuraties met de Zon, (1) beginnend met het avondrijzen, (2) gevolgd door haar station als zij Westelijk is, (3) hierna haar ondergang in het Westen, (4) dan haar rijzen in de ochtend, gevolgd door (5) haar station in de ochtenduren en ten slotte (6) haar ondergaan in de ochtend. Deze configuraties worden in de klassieke literatuur nooit goed uitgelegd en daarom zal ik deze hier met voorbeelden illustreren.

Het avondrijzen werkt als volgt: De Zon is bezig aan zijn ondergang aan de Westelijke hemel. Om de Zon heen beweegt Venus in een elliptische baan en haar beweging is tegen de klok in.

Op het startpunt van het avondrijzen, is de lengte van Venus gelijk aan de lengte van de Zon, zodat beide in één lijn staan en gelijk-tijdig ondergaan. Enige dagen later is Venus voortbewogen tot aan positie-2. Als de Zon is onder gegaan, is Venus nog steeds zichtbaar als avondster, mits haar positie meer dan 6 graden afstand heeft ten opzichte van de Zon. Als de afstand minder is, dan is Venus onzichtbaar door het overheersende licht van de Zon. Zie de afbeelding hiernaast.

Fig. 11. Het avondrijzen van Venus.

De volgende fase is het Westelijke station van Venus. Dit vindt plaats wanneer Venus in het uiterste deel van haar baan is gekomen in positie-3. “Hoger” kan Venus niet komen en hier wordt zij dan ook retrograde. Het is juist hier dat Venus haar grootste helderheid heeft, omdat de afstand van Venus tot aan de Zon ook het grootst is, zo’n 30 graden. Dus als de Zon onder gaat, duurt het nog bijna 2 uur voordat Venus ondergaat. In die tijd is het redelijk donker geworden en zal Venus erg goed zichtbaar zijn. Deze situatie is afgebeeld in figuur-12.

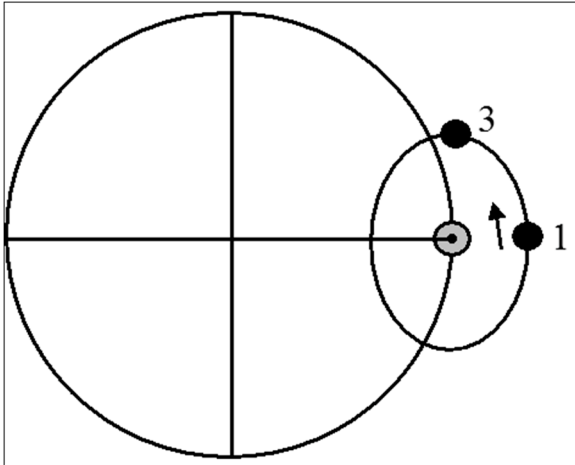
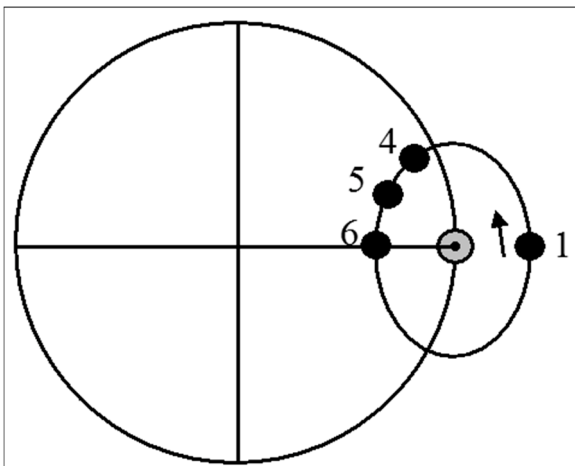

Fig. 12. Het Westelijke station van Venus.

De daarop volgende configuratie is de ondergang van Venus in het Westen. In feite begint deze fase vanaf het Westelijke station. Wanneer Venus naar positie-4 is doorgelopen, wordt de afstand Venus-Zon al kleiner en die afstand is nog kleiner geworden in positie-5. Op het moment dat Venus in positie-6 aankomt, gaat Venus tegelijk onder met de Zon.

Als in positie-5 de afstand tot de Zon minder is geworden dan 6 graden, dan is Venus al niet zichtbaar meer. Haar onzichtbaarheid wordt daarna alsmear groter. Merk op dat de tijd tussen positie-1 en positie-6 ca. 300 dagen duurt, diezelfde tijd duurt het voordat Venus weer in positie-1 is gekomen en dan is de cirkel weer rond en begint alles weer opnieuw. In al die tijd is Venus onzichtbaar aan de Westelijke hemel.

Fig. 13. De ondergang van Venus in het Westen.

De andere drie configuraties spelen zich af aan de Oostelijke horizon. Te beginnen met de fase van haar rijzen in de ochtend. Zie hiervoor afbeelding-14. Het betreft dezelfde rondgang van Venus in haar baan om de Zon, het enige verschil is dat door de draaiing van de Aarde dit verschijnsel nu aan de Oostelijke zijde is te zien. In positie-1 is Venus bezig zich te verwijderen van de Zon, zij is op dat moment nog steeds retrograde! Dit is de zogenaamde “benedenconjunctie”, Venus staat het dichtst bij de Aarde en heeft een grotere afmeting vanaf de Aarde bezien. Zij moet echter verder door bewegen zodat haar schijf zichtbaar wordt, zoals in positie-2 gebeurt. In positie-2 is de afstand vanaf de Zon groter geworden en zo heeft Venus haar ochtendrijzen.

Hoofdstuk-1. De zeven klassieke planeten - 32

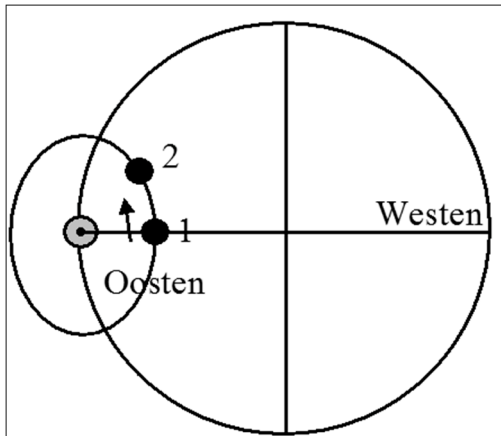

Fig. 14. Het ochtendrijzen van Venus.

In positie-3 zal Venus op het uiterste punt van haar baan zijn gekomen. De afstand tot de Zon is dan maximaal, ca. 30 graden en vanaf dit punt wordt Venus weer recht lopend, omdat ze dan weer beweegt in de volgorde van de zodiaktekens. In positie-3 is Venus het meest oriëntaal en het beste zichtbaar in de vroege ochtend. Als de Zon nog onder de horizon is, staat Venus al vele graden erboven en is dan zeer goed te zien als ochtendster. Vanaf positie-4 gaat Venus steeds sneller lopen tot zij positie-5 heeft bereikt, het punt waarop Venus een maximale snelheid heeft bereikt. Tegelijkertijd is de afstand Venus-Zon nul geworden en spreekt men van een “bovenconjunctie”. Venus is dan uiteraard onzichtbaar aan de hemel en zal dit lange tijd blijven. Ook hier is de tijd vanaf positie-1 tot positie-5 ca. 300 dagen.

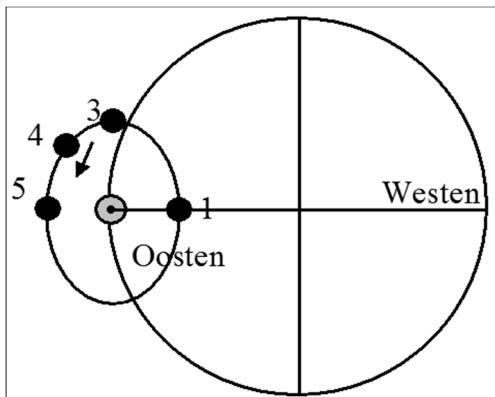

Fig. 15. Het station van Venus in de ochtenduren.

Vanaf positie-5 is Venus niet meer zichtbaar in de ochtend, omdat de Zon dan vóór haar op komt en het licht van de Zon een waarneming niet mogelijk maakt.

Vervolgen wij de eigenschappen van Venus in de horoskoop.

Als Venus de heerser is over de horoskoop bij een nachtgeboorte en wanneer zij goed staat in haar twee domicilies of rijzende is in de juiste sect, dan geeft het knappe personen aan, geestig, gesteld op schoonheid en netheid, religieus, hooggeplaatst, liefhebbend, succesvol, geëerd door het publiek, vaak is men gesteld op het uiterlijk vertoon, men draagt veelal gouden ornamenten, het maakt weelderig, men staat er goed op bij de vrouwen en vrouwen bij mannen. Maar als Venus buiten sect staat, dan verminderen de voordelen en worden ze met afgunst bekeken, ja zelfs met haat.

Venus geeft veelal een witte gelaatskleur, zwaar bebaard, maar goed qua karakter, elegant, men ziet er goed uit, vrij kort wat postuur betreft en vaak kleine voeten.

Valens⁴ voegt hier nog aan toe dat Venus ook de aromatische kunsten bevordert en vaak gebruik maakt van purperen pigmentkleuren. Het vakmanschap van edelstenen en sierraden valt ook onder Venus, ook het werken met ivoor. Het werken met goud wordt vaak beschreven in de klassieke literatuur, ook de toepassing in de vorm van goudverf en fijne gouddraden komt veelal voor, zie o.a. Ptolemeus⁵. Ook kappers en diegenen die werken voor de schoonheid van anderen en personen die van het spel houden, worden vaak aangegeven door Venus, vooral wanneer zij zich in de zodiakale “terms” bevinden. Dit zijn onderdelen van een zodiakteken, waarover verderop in het boek meer, sectie TEKENS.

Onder de lichaamsdelen worden genoemd de nek, het gezicht, de lippen, het reukorgaan en de voorste delen van het lichaam vanaf het hoofd tot aan de voeten en ook is er heerschappij over de longen. Zij regeert over edelstenen, veelkleurige ornamenten en de etherische oliën van vruchten. Haar smaak is dan ook erg vetig. Haar Griekse naam luidt Eosphorus.

1.07 Mercurius

De natuur van Mercurius is soms vochtig en soms droog. Onder de lichaamsdelen vallen de handen, de schouders, vingers, gewrichten, de buik, de ingewanden, de nieren, de bloedvaten en slagaders en de tong. Hij geeft de jongere broers aan, het leren en studeren, de spraak, de wijsheid, rekenkunde, geometrie, astronomie, het zakendoen, boodschappen doorgeven, voorkennis, toekomst voorspellen en strijd. Qua sect is Mercurius soms een dagplaneet en soms een nachtplaneet. Hij is blauw van kleur, zuur qua smaak en onder de metalen valt messing. Samen met de planeet Mars regeert hij ook de mond.

Mercurius heeft vier configuraties: avond rijzen, avond ondergang, ochtendrijzen en ochtend ondergang, zie de uitleg bij Venus over deze fasen. Het avondrijzen, vindt plaats als de planeet 13 graden afstand heeft vanaf de Zon en Mercurius gaat 's avonds onder als de afstand tot de Zon nog 12 graden bedraagt. Als de afstand minder is dan 11 à 12 graden, dan is Mercurius niet meer zichtbaar, omdat het zonlicht overheerst. Dezelfde graden zijn van toepassing in de ochtend aan de Oostelijke hemel.

Als het gaat om het heerserschap over de horoskoop dan is de planeet steeds tweezijdig ofwel gemeenschappelijk van aard. Zijn grootste kracht ligt in het combineren van de werking van de domicilies waar hij staat en combinatie met een andere planeet. Als hij oriëntaal staat en gunstig in zijn eigen tekens of in goed aspect met een benefic, dan geeft het harde werkers aan, in het bijzonder als hij de Maan aspecteert. Ook maakt hij dan bekwaam, zijn het gevoelige personen met een goed beoordelingsvermogen en een goede opleiding als bagage. Men is dan geschikt voor veel zaken, men wordt gemakkelijk begrepen en is men zeer geschikt voor het vak van leraar of voor het uitdenken van plannen. Het geeft dan ook groot succes in allerlei intellectuele zaken, heeft men vele vrienden, is erg sociaal, vindingrijk, erg gerespecteerd door anderen en wordt men vaak betrokken bij allerlei processen waarin veranderingen voorkomen.

Wat uiterlijk betreft, is men slank, bleekjes, maar wel goed geproportioneerd, veelal heeft men krullend of golvend haar en als men een baard heeft dan is het een volle baard. Qua mentaliteit kunnen het slijmerds zijn, leugenaars of dieven, zijn het gokkers (JL: het voorbeeld wordt gegeven van dobbelsteen gooien om anderen geld afhandig te maken) en bedriegers. Men praat doorgaans erg veel, hij kan (sluwe) bankiers aangeven, maar ook Schriftgeleerden of notarissen.

Hoofdstuk-1. De zeven klassieke planeten - 34

Op het gebied van ziekten geeft Mercurius geesteszieken aan, melancholie, epilepsie en dergelijke ziekten. De dood komt vaak tot stand als gevolg van dergelijke aandoeningen, maar ook door een overvloedige en fatale droogheid.

Valens⁴ noemt ook nog ontdekkingen, wedstrijden, worstelen (dat is waarschijnlijk de “strijd” die Rhetorius noemt), declamaties, verzegelen, onderzoeken en het horen. Ook noemt Valens tempelbouwers, steenbakkers, beeldhouwers, artsen, schrijvers, advocaten, sprekers, filosofen, architecten, musici, droomuitleggers, wevers en mensen die methodisch werken. Omdat Mercurius zo’n veelzijdige planeet is, geeft hij daarom activiteiten aan die in overeenstemming zijn met de zodiaktekens waarin hij geplaatst is en met de verbindingen die hij maakt met andere planeten. Valens legt uit welke verschillende soorten beroepen mogelijk zijn wanneer Mercurius gecombineerd wordt met andere planeten, zonder overigens die planeten werkelijk te noemen.

Ptolemeus⁵ geeft enkele voorbeelden in Boek-4, hoofdstuk-4 als het gaat over acties (dat wat men doet). Als Mercurius de acties aangeeft dan werkt hij zoals hierboven is aangegeven. Maar als **Saturnus** een aspect met hem maakt, dan worden het beheerders van de eigendommen van anderen, droomuitleggers of bezoekers van tempels voor het doel van voorspellingen en inspiratie. Zo ziet u dus dat enkele algemene aanduidingen die eerder werden gegeven (zoals droomuitleggers, tempelbouwers, steenbakkers, etc.) eigenlijk pas effectief worden als Saturnus met Mercurius een aspect maakt.

Als **Jupiter** een aspect maakt met Mercurius, dan geeft hij volgens Ptolemeus wettenmakers, sprekers, sofisten en diegenen die hun bekendheid genieten onder hooggeplaatste personen. Dit om maar even aan te geven dat de algemene duidingen van Mercurius juist specifiekere vormen krijgen bij de combinatie met andere planeten.

Mercurius veroorzaakt allerlei onregelmatigheden in onze lotgevallen en trekt ons regelmatig af van het hoofdpad in het leven. Dit is een letterlijke symboliek van de zeer onregelmatige beweging van Mercurius zoals die vanaf de Aarde wordt geobserveerd. De baan van Mercurius maakt een relatief grote hoek met het vlak van de Zon (inclinatie) en de baan heeft ook een redelijke grote excentriciteit, waardoor de ellipsvormigheid vrij groot is. Tezamen met de aantrekkingskrachten van naburige planeten en de Zon zorgt dit alles voor een grillig verloop van Mercurius, gezien vanaf de Aarde. Deze grilligheid vertaalt zich als werking in de horoskoop.

Valens noemt onder de lichaamsdelen ook nog de luchtpijp, wat natuurlijk volkomen logisch is. Onder de metalen noemt Valens ook het koper, maar daarin is Valens de enige. Vrijwel alle andere latere werken noemen Venus als planeetheerser over het metaal koper. Later krijgt Mercurius de beheersing over het kwikzilver. De Grieken en Romeinen maakten gebruik van kwik en kwikverbindingen voor cosmetische doeleinden, het metaal was dus reeds bekend. Mercurius beheerst de handel en daarom ook het geld, destijds in de vorm van munten. De Griekse naam luidt Stilbon.

1.08 De Maan

De Maan is vochtig en koud en zij ontvangt haar licht door de reflectie van het uitgezonden licht van de Zon. De Maan beheerst het linkeroog (bij de man, zie ook de Zon), de maag, de borsten en de voortplantingsorganen. Voorts duidt de Maan de koningin aan, de minnares, de moeder, het lichaam als geheel, het begripsvermogen, het legale huwelijk, de zorg voor een ander, de oudere zus, een mooi voorkomen, de godin en geluk en weelde.

Zij is een nachtplaneet, lichtgroen van kleur en zoutig van smaak. Onder de metalen valt het glas (dit is geen metaal, maar meer een materiaal). Samen met de Zon regeert de Maan de ogen in totaliteit.

De Maan heeft 11 configuraties ofwel fasen die hieronder worden genoemd. De inhoudelijke zaken komen vooral van twee bronnen: Rhetorius³ en Vettius Valens⁶.

1. **De conjunctie.** Rhetorius noemt de conjunctie als de Maan **partiel** samen staat met de Zon in **hetzelfde** teken. Twee voorwaarden dus. Partiel betekent binnen 1 graad afstand en hetzelfde teken spreekt voor zich. Als de Zon dus zou staan op 29°35' Ram en de Maan op 0° 15' Stier, dan is er géén sprake van een conjunctie. Aan de hemel waargenomen zou men natuurlijk van een Nieuwe Maan spreken, maar astrologisch gezien is het geen conjunctie.
2. **In aantocht zijn.** Als de Maan meer dan 1 graad is verwijderd van de Zon dan wordt de conjunctie langzaam verbroken en krijgt zij haar eigen bestaansrecht.
3. **Wassend.** Dit treedt op als de Maan meer dan 15 graden verwijderd is van de Zon. De maanvorm wordt dan duidelijker zichtbaar. Tot aan de Volle Maan is de Maan natuurlijk wassend, maar dit eerste stadium is erg specifiek en werd als zodanig vermeld door de Ouden.
4. **De eerste maanvorm.** Dit treedt op als de Maan zestig graden is verwijderd van de Zon, in die vorm ziet de Maan er uit als een croissant, zie de afbeelding.

5. **De Eerste Dichotomie**, wat tweedeling betekent. De volledige maanschijf is dan precies voor de helft belicht door de Zon. De andere helft is volkomen donker. Dit komt overeen met het Eerste Kwartier en treedt op als de Maan 90 graden is verwijderd van de Zon, wat een vierkant aangeeft in de horoskoop.

6. Dan de fase waarin de Maan een afstand van 120 graden vanaf de Zon heeft bereikt. De Engelse term heet "Gibbous" wat het beste omschreven kan worden met "bolachtig" of "gezwollen". De Maan is dan nog niet vol, maar is flink op weg om dat te worden. Aan de hemel kan dit beste worden beschreven door de afbeelding hieronder. In de horoskoop is dit een uitlopende driehoek tussen Maan en Zon.

7. **De aankomende Volle Maan.** Dit wordt bereikt als de Maan 150 graden is verwijderd van de Zon. Visueel lijkt het net alsof het Volle Maan is, maar wie goed kijkt, ziet toch dat de schijf niet volledig verlicht is.

Hoofdstuk-1. De zeven klassieke planeten - 36

8. **De Volle Maan.** Hiervan is sprake als de Maan precies tegenover de Zon staat en haar schijf volledig wordt belicht. In de horoskoop is dit de oppositie.

9. Hierna wordt de Maan **afnemend**. Zij beweegt zich weer naar de Zon toe, de hoek tussen Maan en Zon wordt weer kleiner en dezelfde maanvormen zijn weer aan de hemel te zien zij het nu dat de andere zijde van de maanschijf licht blijft en de andere zijde donker wordt. Wanneer de Maan weer 120 graden tot de zon is genaderd, wordt zij weer “gibbous” en dit ziet er aan de hemel als volgt uit:

10. De Tweede Dichotomie, ofwel het **Laatste Kwartier** treedt op als de Maan 90 graden tot de Zon is genaderd. In de horoskoop is dat een inlopend vierkant tussen Maan en Zon.

11. De **tweede maanvorm**, ofwel het afnemende croissant treedt op als de Maan tot 60 graden van de Zon is genaderd. In de horoskoop is dat het sextiel tussen Maan en Zon. Aan de hemel ziet dit er als volgt uit:

In hoofdstuk 79 over fasen van de Maan beschrijft Rhetorius iets andere graden voor de croissantvorm van de Maan. Hij noemt daar 45 graden in plaats van 60. De “gibbous” vorm van de Maan begint vanaf 91 tot 135 graden afstand van de Zon. Hij geeft daar ook aanwijzingen hoe de fasen geïnterpreteerd moeten worden. Zo schrijft hij: “... het is nodig om de heersers van de fasen te onderzoeken en hun huizen ten opzichte van de Ascendant, want het huis van de fase symboliseert de geboorte en het eerste levensfase en de heerser van de fase de tweede levensperiode...”. De posities van deze fasen moeten dan wel in het tekens=huizen systeem worden geplaatst om dit model werkend te krijgen. Hierna volgen diverse aanwijzingen over de interpretatie van de maanfase en diens heerser in verschillende plaatsen van de horoskoop en in samenhang met aspecten van benefics en malefics.

Valens⁶ beschrijft in detail hoe de 11 fasen van de Maan samenhangen met de levensperioden die samenhangen met de andere goden (planeten). Zo schrijft hij o.a. bij de conjunctie: “... **de conjunctie**

geeft aanwijzingen over de reputatie en macht en over koninklijke- en soevereine plaatsing in het leven, maar ook voor alle openbare activiteiten die in verband staan met steden (of met grotere bevolkingsgroepen), en voor de ouders, en voor het huwelijk en mysteriën en ook voor alle algemene en kosmische zaken. Op soortgelijke wijze geldt dit ook voor de heer van de conjunctie, zowel voor de breedte als voor de loop....”. De laatste zin is erg raadselachtig en geeft veel ruimte tot speculatie.

Een ander voorbeeld betreft de maanfase van de croissant, die dus een hoek van 45 of van 60 graden kan zijn. Valens schrijft: “... **de croissant** geeft de opbouw en de verwachting aan in het leven en de zaken die de moeder of vrouwen betreffen. **En Mercurius assisteert hierbij tot de 8^e dag van de Maan...**”. De assisterende planeten worden door Valens erbij betrokken op een manier die ook door Ptolemeus werd beschreven over de perioden in iemands leven en de planeten die deze perioden beheersen.

De croissant begint op de 4^e dag van de maancyclus en duurt tot de 8^e dag. Als de gemiddelde maansnelheid op 13 graden wordt genomen, dan komt de 4^e dag overeen met 52 graden en eindigt op 104 graden. De 52 graden komen grofweg overeen met het eerder genoemde halfvierkant van 45 graden of ze komen overeen met de eveneens genoemde 60 graden. De 8^e dag komt dan overeen met 104 graden en dat is ongeveer het vierkant. Mercurius assisteert dus vanaf de 4^e dag tot de 8^e dag. De gehele maancyclus komt overeen met de gehele levenslengte en een complete maancyclus duurt 28-29 dagen. De 4^e dag is dan 1/7 deel van het gehele leven en de 8^e dag is dan 2/7 deel van het gehele leven. Stel dat een gemiddeld leven in die tijd 60 jaar duurde, dan is 1/7 deel gelijk aan 8 jaar en 4/14 deel is dan 16 jaar. Dat is precies de periode waarin Mercurius zijn grootste invloed uitoefent. Schematisch samengevat zijn de maanfasen en de planetaire perioden als volgt:

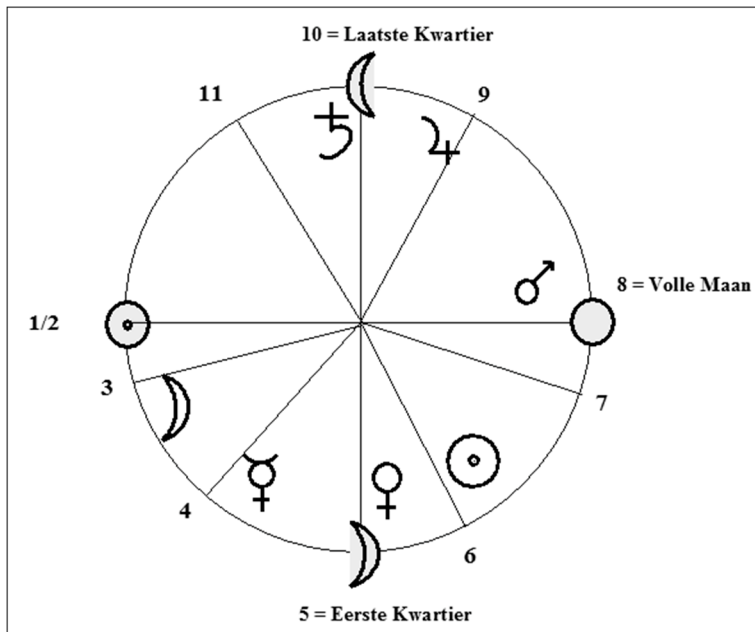

Fig. 16. De fasen in de cyclus van de Maan en de assistentie van de planeten.

Meer over diverse planetaire perioden vindt u verderop in dit boek.

Wat betreft de lichaamsdelen betreft, geeft de Maan gezette benen aan, brede knieën, een gezette lichaamsvorm, vriendelijke ogen, vrouwelijke vormen en de totale lichaamsbouw is een gezette vorm. Valens⁴ voegt nog toe dat de Maan regeert over de conceptie, iemands persoonlijkheid, hoewel de Griekse term “prosopos” ook “masker” en “aangezicht” betekent. Dit kan er op duiden dat de Maan

Hoofdstuk-1. De zeven klassieke planeten - 38

iets aangeeft wat iemand van binnen niet is, maar slechts de uiterlijke façade. Als men dit combineert met de betekenis van de Zon als “het licht van de ziel”, dus datgene wat men daadwerkelijk van binnen is, dan ontstaat een interessant gezichtspunt over de betekenis van Zon en Maan voor ieder mens. De Maan geeft ook oudere broers en zussen aan, eigendommen, een stad en het samenkomen van mensen, het huishouden, het huis als de veilige haven, maar ook schepen en het leven in het buitenland worden door de Maan aangeduid. Ook omzwervingen vallen onder de Maan, omdat de Maan de meest rusteloze planeet van allemaal is. Valens geeft ook de (urine)blaas, de milt, de membranen en het beenmerg aan als lichaamsdelen. Als metalen (liever materialen) geeft Valens het zilver en glas.

Dat de Ouden toch erg subtiel dachten over onze ziel en de verbinding naar psychologische effecten erg nabij is, blijkt uit vele passages uit Maternus⁷ werk, waarvan hieronder een stuk betreffende de Maan. Ik citeer hier een passage:

“... nadat de levensgevende adem het voltooide menselijk lichaam binnen trad en de geest van de Heilige Ziel zichzelf in het lichaam bracht, is het de Maan die de vorm van het reeds voltooide lichaam onderhoudt. Daarom moeten wij zorgvuldig kijken naar de bewegingen van de Maan om het gehele wezen van het lichaam te kunnen verklaren. Het menselijk wezen zou niet kunnen bestaan als zijn lichaam niet onder een sterke bescherming stond. Ze hebben het fout als ze beweren dat de enige kennis over het lichaam en de geest van de mens gevonden wordt in de Ascendant en het MC van de horoskoop. Het is waar dat de essentie van leven en geest daar gevonden wordt, maar wij moeten ook zorgvuldig de bewegingen van de Maan bestuderen. God, de schepper van de mens toen hij met zijn vakmanschap het levende wezen creëerde, verbond de onsterfelijke ziel aan het aardse lichaam. De ziel die naar binnen stroomde en eraan vast verbonden werd door de krachten van de voorzienigheid, beheerst en dient het breekbare sterfelijke lichaam. De ziel zal geen perfecte ontvangst kunnen krijgen en zal zijn goddelijkheid niet kunnen openbaren als het lichaam niet aangesterkt is voor de ontvangst. De ziel en het lichaam die elkaar wederzijds ondersteunen door de kracht van hun eigen aard, laten zien dat de mens is samengesteld uit aardse en goddelijke eigenschappen in één perfecte conditie en vorm. Wij moeten dus weten hoe de Maan de verzorging van het menselijk lichaam onderneemt en wat er precies is toegewezen aan de krachten van de Maan. Want wij voelen in ons lichaam de toename van de wassende Maan en de verliezen van haar afname. De binnenste delen groeien bij een wassende Maan, maar wanneer zij haar licht begint te verliezen, dan kwijnen wij weg met een vermoeid lichaam. De gehele essentie van het aardse lichaam wordt bestuurd door de kracht van de Maan en aangezien zij haar plaats laag aan de hemel inneemt door de nabijheid tot de Aarde (JL: zie Ptolemeïsch wereldbeeld), is aan haar de heerschappij toegekend over alle aardse lichamen door de adem van de Heilige Ziel. Zij vervolgt haar koers met oneindige variaties en loopt met een flinke snelheid door alle tekens en voegt zich aan alle planeten. Uit verschillende elementen bouwt zij het menselijk lichaam op vanaf het moment van de conceptie en uiteindelijk lost zij het ook weer op in de elementen....”.

Een geweldige uiteenzetting is dit en dat betreft nog maar een deel uit het mooie boek van Maternus. Uit de achterliggende filosofie blijkt een groot gevoel en een grote kennis van de krachten van de Ziel, die onsterfelijk is. Dit verbindt ons met het Hiernamaals en het eeuwige leven na de dood, want de Ziel leeft eeuwig voort en bewoont slechts tijdelijk het stoffelijk lichaam op Aarde tijdens de vele duizenden levens in de cyclus van reïncarnatie. De Egyptenaren waren hiervan nog het meest op de hoogte en hun hele leven stond in dienst van het leven ná het aardse bestaan. De Grieken en Romeinen volgden deze filosofieën eveneens, maar in minder sterke mate. Menselijke drijfveren werden veelal verklaard uit de wisselwerking tussen de eeuwige ziel en het stoffelijke lichaam en in feite liepen de Ouden hierin honderden jaren vooruit ten opzichte van de huidige inzichten van de moderne psychologie.

1.09 Goede en minder goede werking van de planeten

Valens⁴ geeft de volgende aanbevelingen.

In het algemeen is het nodig om de toestand van een planeet goed te observeren. Als een benefic niet goed in sect staat, dan is hij minder weldoend. Als een malefic wél goed in sect staat dan geeft hij weliswaar een gevaarlijke en slecht doende persoon aan, maar staande in huizen van een tegenovergestelde sect zijn de effecten nóg erger. Als de benefics er goed bij staan, dan brengen ze hun speciale effecten voort in overeenstemming met hun eigen natuur en de aard van het teken waarin ze op dat moment passeren, met de toegevoegde mengeling van de getuigenis of de aanwezigheid (conjunctie) van elke planeet. Maar als die benefics er slecht voor staan, dan geven ze juist het tegenovergestelde aan. Als de malefics acties aangeven terwijl ze goed geplaatst zijn en ook qua sect goed staan, dan zijn zelfs dié planeten de aangevers van goede dingen en duiden ze op hogere posities en vooruitgang, maar als ze niet goed geplaatst zijn, dan veroorzaken ze ellende en beschuldigingen. Planeten die in inactieve tekens (JL:huizen) staan of onder de stralen van de Zon zijn gekomen en die planeten heersen over de horoskoop, geven allen maar nederige zaken aan en geven geen merkbare vooruitgang. Elke planeet is de heerser van zijn eigen essentie en ook van zijn sympathieën en antipathieën en wederzijdse gevoelens ten opzichte van de kosmos. Ook hebben ze zeggenschap over hun mengelingen met elkaar in overeenstemming met hun applicatie of scheiding, met hun superioriteit (zie verderop in het boek) en enkele andere eigenschappen die verderop in het boek worden behandeld.

Dorotheus⁸ schrijft dat elke planeet goedwillend is als hij in zijn eigen huis (lees zodiaktekens) staat, of in zijn eigen tripliciteit of in zijn exaltatie, zodat het goede wat hij vertegenwoordigt, sterk is en toenevend is. Een malefic dus ook als hij in zijn eigen tekens staat, dan wordt zijn slechte betekenis minder en neemt in kracht af. Dorotheus vraagt zich af hoe Saturnus ooit zou kunnen beschadigen als iemand bij dag is geboren (omdat Saturnus een dagplaneet is) en hoe Mars zou kunnen beschadigen als iemand 's nachts is geboren (Mars is een nachtplaneet), vooral nog als Saturnus in het eerste geval in een mannelijk teken staat en Mars in het tweede geval in een vrouwelijk teken. De planeten staan in het algemeen beter als ze in hun “waardigheden” staan. Over de essentiële waardigheden van de planeten volgt verderop in het boek veel meer. Als de planeten “onder de stralen van de Zon” staan in het Westen van de horoskoop, dan verdwijnt hun kracht en hebben ze geen macht meer. Als een planeet retrograde loopt, dan zijn er moeilijkheden en ongelukkige toestanden in het leven van de geborene en anderen, aldus Dorotheus.

¹ **Claudius Ptolemeus**, *Tetrabiblos or Quadripartite being the Four Books of the Influence of the Stars*, W. Foulsham & Co London, ca. 1920 (oorspr. ca. 140 n.Chr.), vertaling door J.M. Ashmand, boek-1, Hoofdstuk-20.

² **Teucer** uit Babylon. Van Teucer is niet veel literatuur bewaard. Hij schijnt de auteur te zijn van een imposant werk over de decanaten. Hij wordt voor het eerst vermeld in het werk van Porphyrius (3^e eeuw na Chr.). Hij wordt ook in verband gebracht met een lang essay over de zodiaktekens en hun onderverdelingen. Stukken hiervan staan ook in het werk van Valens en het is waarschijnlijk dat Valens het werk van Teucer gebruikte. Als dit zo is, dan moet Teucer worden “gedateerd” vóór de 1^e eeuw na Chr.

³ **Rhetorius the Egyptian**, *Astrological Compendium Containing his Explanation and Narration of the Whole Art of Astrology*, vertaald door James H. Holden, AFA, Tempe (AZ), 2009.

⁴ **Vettius Valens**, *The Anthology Book I*, translated by Robert Schmidt, The Golden Hind Press, Berkeley Springs WV, (1993) oorspr. ca. 160 n.Chr., 67 blz.

⁵ **Ptolemy**, *Tetrabiblos*, Edited and Translated by F.E. Robbins, Harvard University Press, Cambridge, Mass. (USA), first ed. 1940, press. 1994, blz. 389.

⁶ **Vettius Valens**, *The Anthology Book II*, translated by Robert Schmidt, The Golden Hind Press, Berkeley Springs WV, (1994) oorspr. ca. 160 n.Chr. Hoofdstuk-36.

⁷ **Firmicus Maternus**, *Matheseos Libri VIII - Ancient Astrology Theory and Practice*, Astrology Classics Publishers, Abingdon MD, 2005 (oorspr. ca. 334 n.Chr.), 337 blz.

⁸ **Dorotheus (uit Sidon)**, *Carmen Astrologicum*, Astrology Classics Publishers, Abingdon MD, 2005 (oorspr. 50 n.Chr.), 189 blz.

Hoofdstuk-2. Planeten, geslacht en sect

2.01 Inleiding

De planeten werden unaniem door de Ouden ingedeeld naar geslacht. Dat wil zeggen dat planeten mannelijk en vrouwelijk konden zijn. Een planeet is intrinsiek mannelijk of vrouwelijk, maar de plaatsing in de horoskoop kan dit veranderen. Een goede kennis hiervan is nodig om dit geheel te plaatsen in de uitgangspunten van de klassieke astrologie.

Hiernaast werden de planeten ook ingedeeld in “sect” en het komt er in het kort op neer dat een planeet behoort bij de dag of bij de nacht. De plaatsing van een planeet in een horoskoop bepaalt dan verder of die planeet “in” zijn sect staat of juist “buiten” sect is. Deze kwalificatie heeft enorme invloed op de uitwerking van een planeet in de horoskoop. Kleine stukjes hiervan heeft u steeds kunnen lezen bij de opsomming van de eigenschappen van planeten in het vorige hoofdstuk.

Het huidige hoofdstuk geeft u het inzicht waarom de initiële eigenschappen van een planeet veranderd kunnen zijn, afhankelijk van het geslacht dat die planeet aanneemt en de sect waartoe hij behoort en de plaatsing ervan binnen of buiten de sect in de horoskoop.

2.02 De indeling van de planeten naar geslacht

Volgens de teksten in de Tetrabiblos⁹ worden de zeven klassieke planeten ingedeeld naar mannelijk en vrouwelijk. Dit brengt ons al direct naar de tegenstelling tussen de moderne astrologie en die van de Ouden. In het wereldbeeld van de Ouden waren de planeten Uranus, Neptunus en Pluto nog niet ontdekt. Men moest dus werken met de planeten die zichtbaar waren en met de Zon en de Maan. Ptolemeus schrijft: “.. er zijn twee primaire geslachten: mannelijk en vrouwelijk. Het vrouwelijke geslacht neemt voornamelijk deel aan de vochtige invloed. **De Maan en Venus zijn daarom vrouwelijk**, aangezien hun eigenschappen voornamelijk vocht brengend zijn...”.

Dit zal voor u geen verrassing zijn. De Maan en Venus hebben grote invloed op de vochthuishouding van het lichaam en reguleren de cyclus bij de vrouw, beheersen baarmoeder en de interne geslachtsorganen van de vrouw.

Ptolemeus vervolgt: “... **De Zon, Saturnus, Jupiter en Mars worden mannelijk genoemd...**”.

En verder: “.. **Mercurius is gemeenschappelijk aan beide geslachten**, want op sommige tijden brengt hij droogte en op andere weer vocht en hij brengt dit op gelijke manier tot stand...”. Hiermee hebt u de indeling naar geslacht bij elkaar.

Mannelijk				Beide	Vrouwelijk	
						

Fig. 17. De indeling van de planeten naar geslacht.

De hierboven gegeven indeling is de primaire indeling, een soort essentiële indeling van de planeten. Maar de planeten kunnen ook van geslacht veranderen al naar gelang de positie in de horoskoop. Hierover schrijft Ptolemeus: "...ook noemt men de planeten mannelijk en vrouwelijk al naar gelang hun positie ten opzichte van de Zon. Als zij ochtendster zijn en vóór de Zon uit gaan, zijn ze mannelijk. Als ze Avondster zijn en de Zon volgen nadat die is onder gegaan, zijn ze vrouwelijk...". In de afbeelding hieronder ziet u de Zon en de planeten Jupiter en Mars. De Zon is zojuist opgekomen, maar Jupiter was de Zon reeds vóór, hij is eerder opgekomen. Jupiter is daarom ochtendster en hij wordt mannelijker dan hij van nature al was. De planeet Mars achter komt op áchter de Zon, hij volgt de Zon en is daarmee vrouwelijk geworden, althans vrouwelijker dan hij van oorsprong is. U ziet hiermee duidelijk wat Ptolemeus bedoelt met de positie van een planeet ten opzichte van de Zon.

Fig. 18. Mannelijk en vrouwelijk ten opzichte van de Zon.

Mercurius is helemaal een aanpasbare planeet. Ook hij krijgt die werking ten opzichte van de Zon, maar hij kan ook het geslacht overnemen van de planeten waarmee hij nauw in contact staat, zoals hier is aangegeven. Mercurius staat hier ingekapseld tussen de Maan en Venus die sterk vrouwelijke planeten zijn. Bovendien staan ze allemaal in Vissen, een vrouwelijk teken. Mercurius wordt dan automatisch vrouwelijk in deze situatie, geheel los van de positie die hij inneemt ten opzichte van de Zon.

Fig. 19. Geslacht van Mercurius ten opzichte van andere planeten.

2.03. De indeling van de planeten naar dag en nacht

Wat nu volgt is zéér belangrijk en is in feite voor velen een nieuw “geheim”, maar uiteindelijk is het allemaal bekende informatie die in de tijd van de Ouden heel gewoon, maar uiterst essentieel was. Deze essentie zal verderop in het boek zeer vaak voorkomen en zelfs in de moderne astrologie kan het worden toegepast. Ook hier volgen wij de stellingen van Ptolemeus¹⁰ in de Tetrabiblos. Deze zeer belangrijke grondregels worden ook door andere Hellenistische auteurs genoemd, maar Ptolemeus is de enige die uitlegt waarom precies en dat maakt het des te waardevoller.

Hij zegt: “... De dag en de nacht zijn de zichtbare verdelingen van de tijd. De dag, in zijn warmte en de activiteit daaraan eigen, is mannelijk. De nacht, in haar vochtigheid en de geschiktheid om te rusten, is vrouwelijk. Vandaar dat de Maan en Venus nachtplaneten zijn, en de Zon en Jupiter dagplaneten. Mercurius is van gemeenschappelijke aard: hij is dagplaneet als ochtendster en nachtplaneet als avondster....”.

Ptolemeus begint hier bewust met het indelen van de **benefic** planeten, dat zijn de weldoende planeten. Dit brengt ons tot de volgende indeling, die nog niet helemaal gereed is.

Dag	Dag	Dag	Beide	Nacht	Nacht	Nacht
☉	♃		♄	♀		☾

Fig.20. De voorlopige indeling van de planeten naar dag en nacht.

Nu moeten de slecht doende planeten, de **malefics** dus nog hun indeling krijgen.

Ptolemeus vervolgt: “... van de andere twee planeten, **Saturnus en Mars die schadelijk zijn**, wordt er één beschouwd als dagplaneet en de andere als nachtplaneet. Geen van beide echter zijn toegekend naar de indeling van eigenschappen, waarmee zijn natuur overeenkomt (zoals hitte overeenkomt met hitte), maar elk van hen wordt toegewezen op basis van een **tegengestelde werking**. En het is om

Hoofdstuk-2. Planeten, geslacht en sect - 44

deze reden dat, hoewel het voordeel wordt vergroot als een gunstig temperament een toevoeging ontvangt van zijn eigen aard, het slechte dat voortkomt uit een kwaadaardige invloed, veel wordt verzacht als ongelijke kwaliteiten worden vermengd met die invloed. Vandaar dat de koude van **Saturnus wordt toegekend aan de dag** om balans te brengen in de hitte en de droogte van de dag.

Mars wordt toegekend aan de nacht om balans te brengen in haar koude en vochtigheid. Aldus wordt elk van deze planeten in een toestand geplaatst om een weldadige invloed te geven door de matiging van deze combinaties.....". Duidelijker kan het niet gesteld worden. Saturnus is een dagplaneet en Mars is een nachtplaneet. Hiermee kan de indeling nu gecompleteerd worden.

Dag	Dag	Dag	Beide	Nacht	Nacht	Nacht
☉	♃	♂	♀	♀	♂	☾

Fig.21. De volledige indeling van de planeten naar dag en nacht.

Let u ook nog op de dubbelwerking van Mercurius. Net zoals hij mannelijk of vrouwelijk kan zijn door zijn "omgang" met andere planeten, zo heeft Mercurius ook een dagwerking als hij ochtendster is en een nachtwerking als hij een avondster is, zoals hieronder is aangegeven.

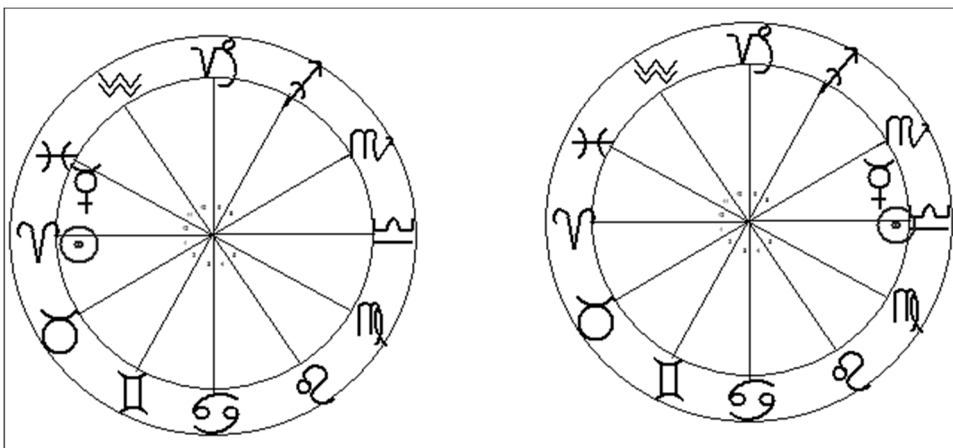

Fig.22. De dubbelwerking van Mercurius als dag- of nachtplaneet.

Mercurius links rijst hier vóór de Zon uit, is dus mannelijk, maar is tevens een dagplaneet. In de rechterfiguur volgt Mercurius ná de Zon. Als de Zon is onder gegaan, staat Mercurius nog zichtbaar aan de hemel, indien de afstand tussen Mercurius en de Zon groter is dan 15 graden, anders verhindert de Zon het zichtbaar zijn van Mercurius. In die situatie is Mercurius een avondster en vrouwelijk, maar is hij tevens een nachtplaneet.

2.04 Het begrip sect en de uitwerking van planeten

SECT is in de oude Hellenistische astrologie een zeer belangrijk concept en zeer veel Hellenistische astrologische schrijvers nemen hierover in hun boeken een passage over op. Wat is nu eigenlijk sect? Sect is de Engelse vertaling van het Griekse woord "hairesis" dat vele verschillende toepassingen kent. Eén daarvan is "een bepaalde gedachtenschool" ofwel "een bepaalde religieuze- of filosofische sekte". De meest voor de hand liggende associatie is de religieuze sekte, waarbij een groep mensen zich heeft verzameld en die een bepaalde mening, filosofie en religie aanhangt die kenmerkend is voor

die secte. Als wij dit nu toepassen op de astrologie dan is het zo dat de zeven klassieke planeten werden ingedeeld in nachtplaneten en dagplaneten. Dit schema van sect zoals door de Ouden werd vastgelegd, is schematisch als volgt samen te vatten.

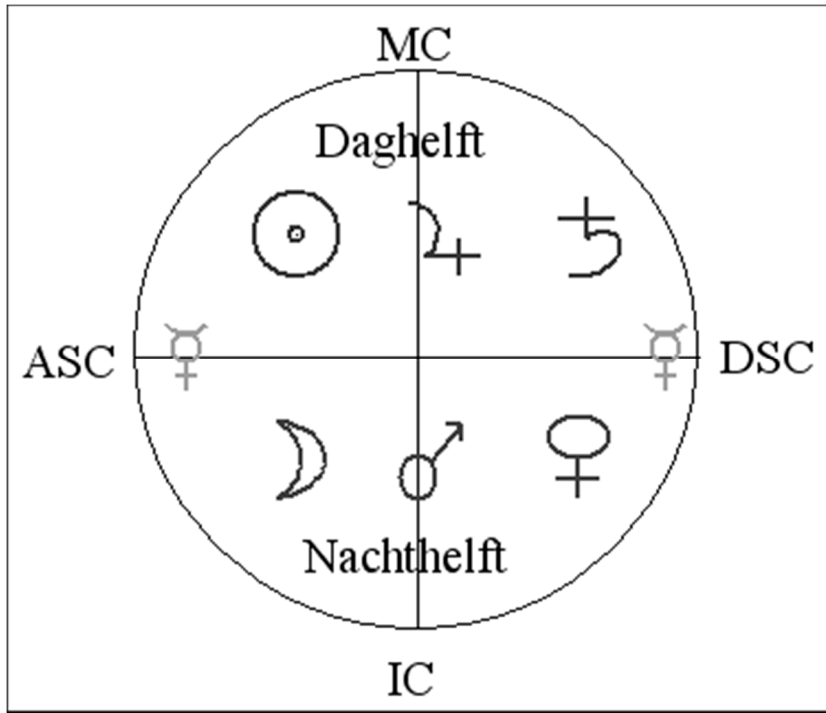

Fig. 23. Dag- en nachtplaneten in samenhang met sect.

De "linker"-Mercurius in het plaatje hierboven stelt Mercurius voor als ochtendster: hij rijst boven de horizon vóórdat de Zon dit doet, hij is dan mannelijk en is dan een dagplaneet volgens de indeling van de sect. De "rechter"-Mercurius is de planeet als avondster: hij gaat pas ná de Zon onder de horizon, hij is dan vrouwelijk en is ook dan een nachtplaneet geworden. Dit is de grote veranderlijkheid van Mercurius ten opzichte van de rest van de planeten die altijd van dezelfde sect zijn.

De Ouden waren unaniem van mening dat elke planeet die in zijn eigen sect staat, beter kan functioneren. Benefics presteren nóg beter en geven nóg meer voordelen en de werking van malefics wordt verzacht en hun nadelige invloed wordt getemperd. Omgekeerd is het zo dat een planeet die niet in zijn sect staat, verkeerd werkt. Benefics zullen dan niet meer het voordeel geven, of hun voordelen en gunstige werking wordt flink getemperd. Malefics zullen dan slechter gaan werken en voor grote problemen gaan zorgen.

Zo schrijft Rhetorius¹¹ het volgende: "...over de benefics en malefics schreef hij (??) dat ze zo beschouwd worden omdat in veel gevallen de malefics goed geplaatst door fase en sect en huis het geluk en weldaad bevorderen, maar indien de benefics slecht geplaatst zijn, ze juist benadelen.....". Dit principe is zeer belangrijk en het verklaart voor een groot deel waarom soms de planeten Mars en Saturnus helemaal niet zo nadelig werken als vaak wordt gesuggereerd. Ook verklaart het veel waarom de planeten Venus en Jupiter lang niet zo weldadig werken als wordt verondersteld. Een planeet in zijn sect beoordelen is dus een zeer belangrijk moment bij de analyse van een horoskoop. Nu zijn er drie zaken die bij de vaststelling van de planeten in hun sect een rol spelen:

Hoofdstuk-2. Planeten, geslacht en sect - 46

1. Betreft het een dag- of een nachthoroskoop?
2. Waar staan de planeten daadwerkelijk: in de daghelft of in de nachthelft?
3. In welk teken staan de planeten, een mannelijk teken of een vrouwelijk teken?

Ad 1. Betreft het een dag- of een nachthoroskoop?

Deze vaststelling is eenvoudig te doen: U kijkt in de horoskoop waar de Zon staat. Staat de Zon boven de lijn Ascendant-Descendant, dan staat hij boven de horizon en dus in de daghelft van de horoskoop. Dat is dan een daghoroskoop. In het andere geval betreft het dan een nachthoroskoop.

Door het simpele feit dat een horoskoop een daghoroskoop is, zullen de dagplaneten Zon, Jupiter en Saturnus beter gekwalificeerd zijn. Zelfs Saturnus zal dan minder schadelijk werken. Dit alles staat nog los van de positie in huis en teken en de aspecten die de planeet ontvangt. Maar als dit alles geen rol zou spelen, dan zouden de drie genoemde planeten beter gekwalificeerd zijn. Tevens is het zo, dat door het simpele feit dat het een daghoroskoop is, de nachtplaneten Maan, Venus en Mars minder gekwalificeerd zijn. De Maan en Venus zullen dan minder voordelen geven en zelfs nadelig kunnen werken als ze ook nog eens in een minder goed huis staan. Krijgen ze ook nog eens slechte aspecten, dan is hun effect zeker nadelig. Ook Mars als nachtplaneet zal in een daghoroskoop absoluut zijn minder goede zijde laten zien.

Zo schrijft de Romeinse astroloog, Firmicus Maternus¹² in zijn "Matheseos" het volgende: "...diegenen die Mars in het 8^e huis hebben staan bij nacht, zullen intelligent zijn, sluw en betrokken bij vele gevaren. Zij zullen betrokken worden in bekende publieke zaken, maar hebben een gewelddadige dood of een plotselinge dood, zoals gebeurt bij verlamden. Maar als Jupiter in aspect is met Mars in dit huis of samen met hem staat in dit huis, dan worden deze onheilen tot grote mate gereduceerd....". Maternus is een van de weinige astrologen uit de Hellenistische tijd die de sect van de planeten zwaar laat meewegen in de werking van deze planeten en hierover zeer uitgebreid schrijft. Heel boek-3 is gewijd aan de uitwerkingen van de planeten in elk huis en overal speelt de sect een grote rol bij zijn uitspraken.

Zo schrijft hij over Saturnus¹³ in huis-8: "...Saturnus in het 8^e huis bij dag geeft een toename van het inkomen over een bepaalde periode, als hij in het teken of de "terms" van Mars staat, duidt hij op een erfenis door de dood van vreemden, maar als Saturnus in dit huis zou staan bij nacht, dan gaat de erfenis verloren...". Ook relativeert Maternus de invloed van de benefic Jupiter, afhankelijk van de sect. Zo schrijft hij: "...Het grootste geluk en grote faam als consul of proconsul komt voort uit Jupiter in het 11^e huis als de Zon en Venus in een gunstig aspect staan.....in een nachthoroskoop wordt dit allemaal verminderd en verliest het zijn effect.....".

Een voorbeeld van Venus bij Maternus: "... de geborenen die Venus in het 2^e huis hebben staan in een nachthoroskoop zullen ontwerpers zijn van belangrijke (kunst)voorwerpen. Zij worden erg welvarend, maar gedurende een bepaalde tijd; ze zijn aangenaam in de omgang, maar vaak slachtoffers van schandalen zij die Venus in dit huis hebben bij dag zullen grote omwentelingen hebben van weelde en hebben huwelijken op late leeftijd, zij zullen rechtszaken krijgen door andere vrouwen, sommigen zullen weduwnaar worden.....".

Ad. 2 Waar staan de planeten daadwerkelijk: in de daghelft of in de nachthelft?

Ook de stand van de planeten in de horoskoop, gecombineerd met de stand van de Zon is een belangrijke toevoeging voor de sect van die planeten. Als men bijvoorbeeld een daghoroskoop heeft, dan is het volgens de eerste "regel" zo dat de dagplaneten Jupiter en Saturnus al een streepje vóór hebben, ongeacht waar ze staan. Volgens de tweede "regel" kunnen deze dagplaneten nóg sterker in sect staan, als ze ook nog eens samen met de Zon in de daghelft staan. U vindt hieronder twee voorbeelden van een daghoroskoop, waarbij de planeten Saturnus en Jupiter beide in de daghelft staan en beide in de nachthelft.

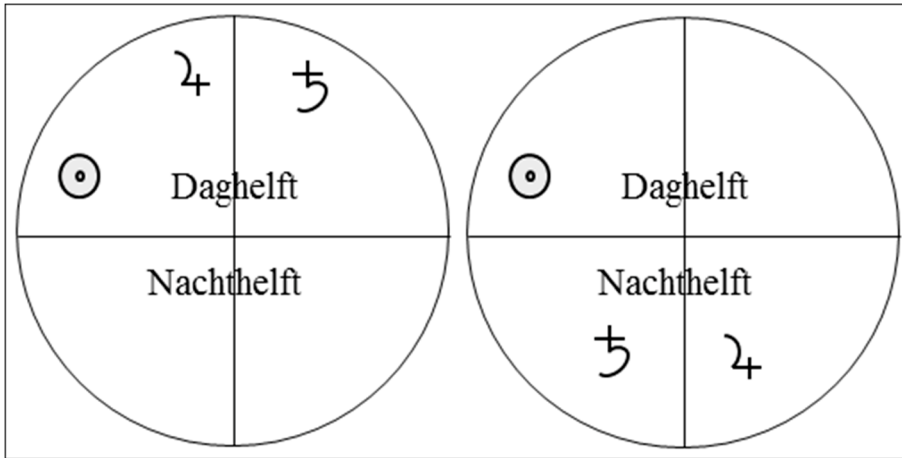

Fig. 24. Dagplaneten in de daghelft en in de nachthelft bij een daghoroskoop.

In de linker afbeelding winnen de planeten Jupiter en Saturnus nog extra aan kracht, omdat ze ook nog eens in de daghelft van de horoskoop staan. Hierdoor staan ze dus nóg sterker in sect. Het kan ook gebeuren dat in een daghoroskoop juist de dagplaneten Jupiter en Saturnus in de nachthelft staan, zoals in de rechterzijde van de afbeelding. De dagplaneten Jupiter en Saturnus winnen enerzijds aan kracht, omdat het een daghoroskoop is, maar die kracht wordt een beetje getemperd, omdat ze juist in de nachthelft staan. Natuurlijk zijn er mengvormen denkbaar, waarbij Jupiter in de daghelft staat en Saturnus in de nachthelft of omgekeerd. De ene planeet krijgt er dan wat extra kracht bij en de andere planeet verliest een beetje extra kracht.

Hetzelfde geldt natuurlijk voor de nachtplaneten, waarvan ook hieronder een voorbeeld.

In dezelfde daghoroskoop staan nu de nachtplaneten Maan, Venus en Mars afgebeeld.

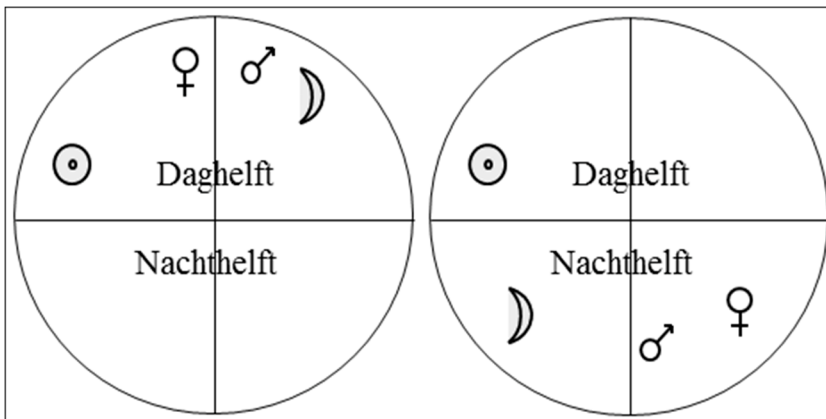

Fig. 25. De nachtplaneten in de daghelft en in de nachthelft van een daghoroskoop.

Hoofdstuk-2. Planeten, geslacht en sect - 48

In de linker figuur staan de nachtplaneten er het minst gunstig bij. Allereerst omdat het een daghoroskoop is en daarom alleen al staan alle nachtplaneten dan minder goed in sect. Ten tweede staan hier alle nachtplaneten ook nog eens samen met de Zon in de daghelft, hierdoor worden ze extra verzwakt in hun sect.

In de rechterafbeelding zien wij juist dat alle nachtplaneten in de nachthelft staan. De eerste verzwakking qua sect (het is een daghoroskoop) wordt nu gecompenseerd door het feit dat de nachtplaneten in hun "eigen helft" staan. Qua sect staan die planeten hierdoor neutraal. Natuurlijk zijn ook hier allerlei mengvormen mogelijk en in de afbeelding hieronder vindt men er enkele afgebeeld.

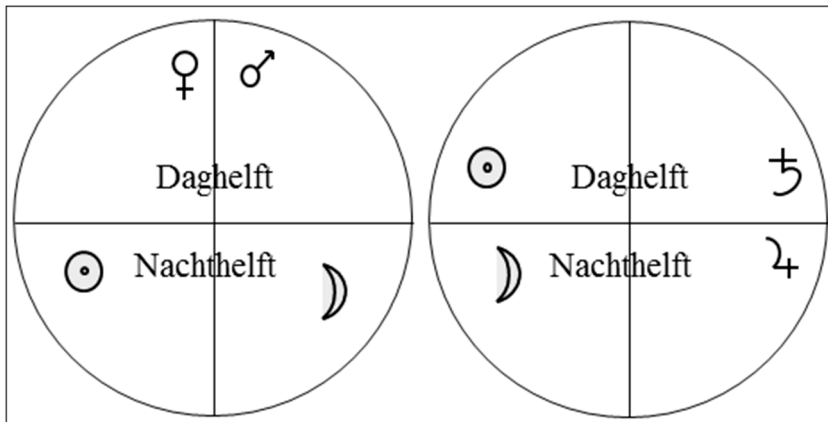

Fig. 26. Diverse mengvormen van dag- en nachtplaneten in een nacht- en daghoroskoop.

De linker afbeelding betreft een nachthoroskoop, want de Zon staat nog onder de horizon. Dit betekent per definitie dat de nachtplaneten Maan, Venus en Mars als iets sterker zijn qua sect. Venus en Mars hebben het "geluk" boven de horizon te staan, gedurende de nacht en daarom ondergaan deze een extra versterking qua sect. De Maan staat ook in de nachthelft, samen met de Zon en dat is natuurlijk juist niet gunstig. Als het "nacht" is, behoort de Maan aan de hemel te staan, dat is het "ezelsbruggetje" dat u kunt onthouden. De Maan is in de linker afbeelding enerzijds versterkt, omdat het nacht is, maar dit wordt geneutraliseerd omdat zij in dezelfde helft staat als de Zon.

In de rechter afbeelding ziet u een daghoroskoop. De Maan is dan in het nadeel, want zij is nachtplaneet. Zij staat echter in een andere helft dan de Zon staat en daarom wordt dit nadeel weer gecompenseerd. De planeten Jupiter en Saturnus ontvangen een voordeel qua sect, omdat zij dagplaneten zijn. Saturnus profiteert daar nog het meest van, want hij staat ook nog eens in dezelfde daghelft, samen met de Zon. Saturnus heeft dus een dubbele sect kwalificatie. Jupiter heeft "pech", die is net onder de horizon gekomen en staat daarom neutraal qua sect.

De rechterafbeelding is illustratief voor de dynamiek van sect, dynamiek in de tijd gezien. U weet dat de Aarde om haar as linksom draait en door die draaiing worden alle planeten, dus ook Zon en Maan als het ware "meegetrokken" in Westelijke richting. Elke zes uur staan de radixplaneten een heel kwadrant verder. De Zon die daar op is gekomen, zal 6 uur later hoog aan de hemel in het MC staan en zo schuiven alle planeten een heel kwadrant op. En omdat tijd in de astrologie een voorspellend karakter heeft, betekent dit dat de sect van een radixplaneet gedurende het leven zal veranderen. Dit heeft een raakvlak met het systeem van prognoses dat onderdeel is van deel-2 van dit werk en in een ander boek wordt besproken samen met de vele andere prognosemethoden. Met één voorbeeld zal ik de rechterafbeelding van hierboven 3 uur laten doordraaien, hierdoor verschuiven de planeten met ca. 45 graden "met de klok mee".

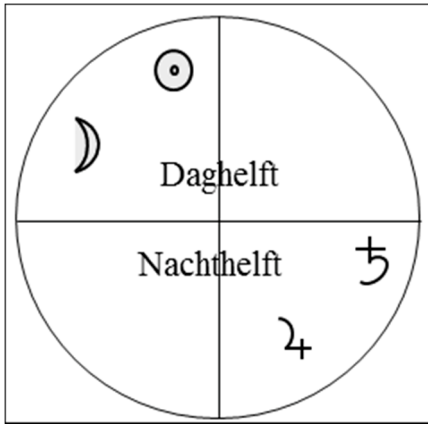

Fig. 27. Verschuiving met ca. 3 uur draaiing van de Aarde.

U ziet nu dat de Maan door deze "Primaire Directie" boven de horizon is gekomen en samen met de Zon in dezelfde daghelft staat. Wat bij geboorte nog een beetje gunstig was voor de Maan, is nu dubbel ongunstig geworden qua sect. Ook voor Saturnus is de situatie verslechterd, omdat hij als dagplaneet in de nachthelft terecht is gekomen. Zo kunt u in iedere geboortehoroskoop de sect vast stellen, maar ook kunt u het verloop van de sect van een planeet door de jaren heen volgen, want iedere graad rotatie van de Aarde symboliseert een jaar in het leven van de mens, althans volgens het systeem van Primaire Directies, waarover ook Ptolemeus een en ander heeft geschreven.

Ad.3 In welk teken staan de planeten, een mannelijk teken of een vrouwelijk teken?

Onderdeel van sect is ook het zodiakteken waarin een planeet staat. Bij het onderdeel zodiaktekens verderop in het boek vindt u een uiteenzetting van de mannelijk- en vrouwelijkheid van de tekens. Het is qua sect het beste als een dagplaneet óók nog eens staat in mannelijke tekens, omdat de dag is verbonden met het mannelijk principe. Een dergelijke plaatsing verhoogt de kracht qua sect nóg extra. Omgekeerd zal een plaatsing van een dagplaneet in een vrouwelijk teken de sect van die planeet verminderen.

Dit betekent dus dat de gevestigde dagplaneten Zon, Jupiter en Saturnus, die ook mannelijke planeten zijn, bij voorkeur in een mannelijk teken geplaatst moeten zijn om een extra voordeel qua sect te geven. In onderstaande figuur vindt u de situatie dat een dagplaneet qua sect goed staat in alle drie de kwalificaties.

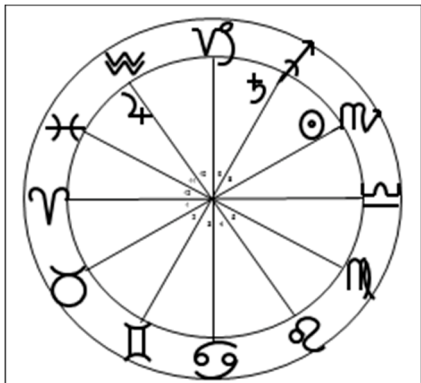

Fig. 28. Fortuinlijke sect voor de dagplaneten Jupiter en Saturnus.

Hoofdstuk-2. Planeten, geslacht en sect - 50

Uiteraard geldt het omgekeerde voor een nachtplaneet als de Maan, Venus en Mars. Deze moeten bij voorkeur in een vrouwelijk teken staan, omdat het vrouwelijk principe is verbonden met de nacht, zoals Ptolemeus het uitdrukkelijk vermeldt.

Het probleem zit hem bij de planeet Mars, die een **nacht**planeet is, maar tegelijkertijd is hij een **mannelijke** planeet. De andere nachtplaneten Maan en Venus zijn vrouwelijke planeten en daarom is het extra goed als deze planeten in een vrouwelijk teken zouden staan in de geboortehoroskoop.

Voor Mars is er dus een "probleem", maar feitelijk is dit probleem minimaal, omdat Mars twee tekens beheerst: Ram en Schorpioen. Wanneer Mars in Schorpioen staat, is dit goed voor de mate van sect voor die planeet en wordt hij milder van uitwerking, mits hij ook voor de twee andere sect-kwalificaties goed staat. Als Mars in Ram te vinden is, dan staat hij voor de 3e sect-kwalificatie niet zo goed, maar aan de andere kant staat hij in zijn eigen domicilie en dat is een krachtige kwalificatie in termen van essentiële waardigheid, waarover verderop een uitgebreide behandeling. In totaliteit wordt de sect van een planeet beoordeeld op basis van drie kwalificaties: (1) het is dag of nacht; (2) de planeet staat in dezelfde helft als de Zon of niet en (3) de planeet staat in mannelijk of vrouwelijk teken. Hieronder ziet u de situatie dat een planeet aan al die kwalificaties voldoet. Dit is dus de maximaal haalbare sect en werd in het verleden wel eens vertaald als "conditio", de Latijnse benaming voor een planeet in maximale sect.

Dag of nacht	☒	Zelfde helft als de Zon	☒	Maanelijk of vrouwelijk teken	☒	☒
--------------	-------------------------------------	-------------------------	-------------------------------------	-------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------

2.05 De dubbelplaneet Mercurius in verband met geslacht en sect

Zoals hierboven al is beschreven, kan Mercurius mannelijk of vrouwelijk zijn, al naar gelang de positie ten opzichte van de Zon, maar ook als gevolg van zijn plaatsing in de kwadranten van de horoskoop. Ook kan Mercurius een dag- of nachtplaneet zijn, dit is voor 99% afhankelijk van zijn positie ten opzichte van de Zon. In deze dubbelrol moet Mercurius op verschillende manieren zijn sect "aanvaarden". In onderstaande afbeelding zijn twee situaties getekend en bij elk neemt Mercurius een ander geslacht aan, maar is hij ook anders in sect.

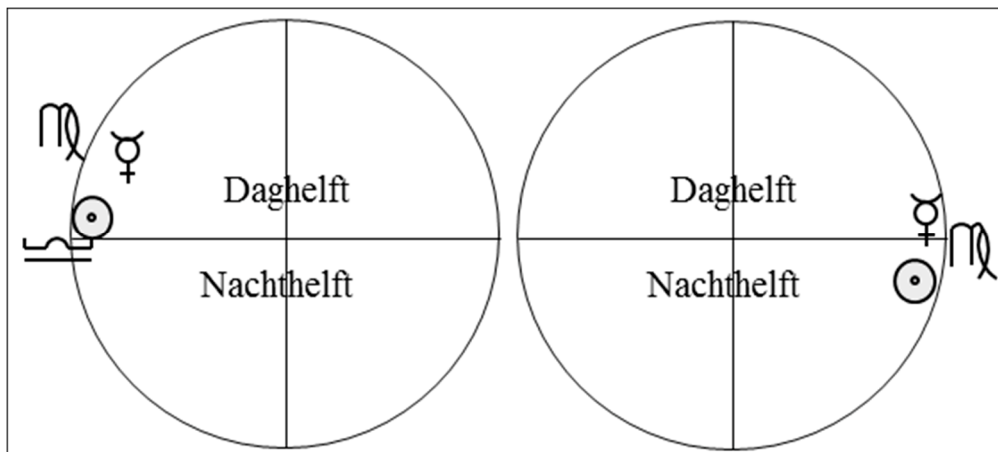

Fig. 29. Geslacht en sect van Mercurius.

In het linkerdeel van de afbeelding ziet u dat de Zon (Weegschaal) is op gekomen en in de daghelft staat. Mercurius staat op een lagere graad (Maagd) en rijst dus vóór de Zon. In dit geval is Mercurius oriëntaal, ofwel mannelijk van aard. Bovendien staan beide in het 1^e kwadrant dat mannelijk is volgens de definities van de Ouden.

Qua sect is Mercurius een dagplaneet, want hij rijst vóór de Zon uit. Omdat het toevallig ook dag is, staat Mercurius qua sect dus erg sterk, omdat aan de voorwaarden 1 en 2 van sect wordt voldaan. Aan de laatste voorwaarde wordt niet voldaan, omdat Mercurius in een vrouwelijk teken staat, dit is dan een heel klein minpuntje voor Mercurius. Een heel klein minpuntje, omdat Mercurius daarnaast nog heel erg sterk staat in eigen teken, waarover in het volgende hoofdstuk meer.

In het rechterdeel van de afbeelding is de situatie iets subtieler getekend. De Zon is zojuist ondergegaan, maar nu volgt Mercurius de Zon, want hij staat op een hogere graad in het teken Maagd. Mercurius is hier avondster en daarom vrouwelijk van geslacht. Bovendien staat Mercurius in het 2^e kwadrant dat een vrouwelijk kwadrant is. Mercurius is dubbelop vrouwelijk van aard en toont daarom ook andere eigenschappen dan wanneer hij mannelijk zou zijn. Qua sect is Mercurius een nachtplaneet, want hij volgt de Zon in de draaiende beweging van de Aarde om haar as: eerst gaat de Zon onder, daarna volgt Mercurius met zijn ondergang. Mercurius dus een nachtplaneet.

Hij staat echter boven de horizon en dat is goed voor een nachtplaneet als de Zon is ondergegaan. Qua sect is dit dus goed. Ook hier worden aan de eerste twee voorwaarden van sect voldaan: (1) het is nacht (Zon is ondergegaan) en daarom komt een nachtplaneet tot bloei en (2) de nachtplaneet staat niet tegelijk samen met de Zon in dezelfde helft. Ook aan de derde voorwaarde is nu voldaan, want Mercurius staat in Maagd en dat is een vrouwelijk teken. Mercurius staat dus maximaal in sect, ofwel in "conditio".

Nu de situatie 1 uur later, zie de figuur hieronder.

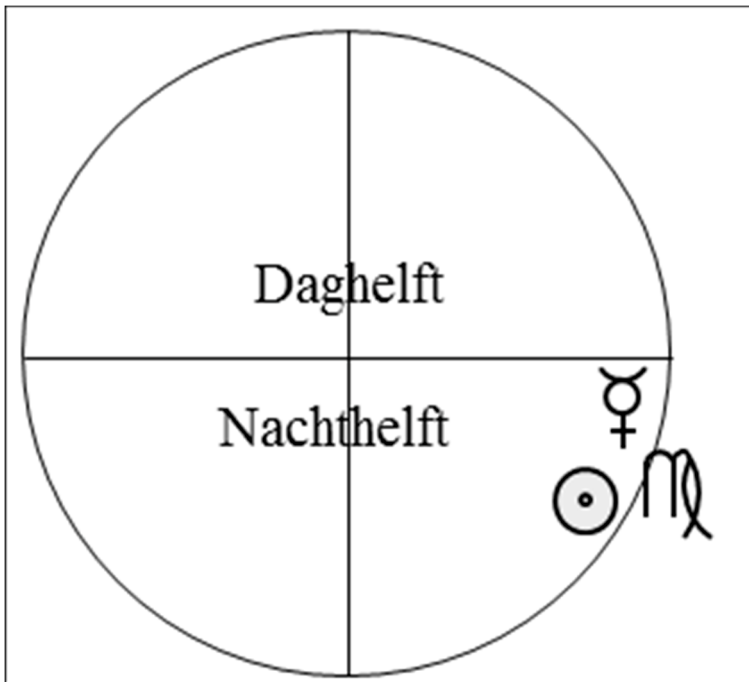

Fig. 30. Sect van Mercurius 1 uur later.

Nu de Zon verder is ondergegaan en Mercurius ook onder de horizon is verdwenen, is de situatie van sect veranderd voor Mercurius. Hij blijft nog steeds de zon volgen, dus het blijft een nachtplaneet.

Hoofdstuk-2. Planeten, geslacht en sect - 52

Maar omdat hij nu samen met de Zon in één helft staat, verliest hij een belangrijke sect-kwalificatie. Niettemin behoudt de planeet nog voldoende andere kwalificaties, maar qua sect is de situatie er wel op achteruit gegaan.

Vettius Valens¹⁴ geeft voor Mercurius een uitzonderlijke sect op die nergens anders wordt aangetroffen in de klassieke literatuur. Hij schrijft: "... Mercurius krijgt de sect toegewezen van de heerser in wiens <terms> hij verblijft...". Over de indeling van de essentiële waardigheden en dan specifiek betreffende de <terms> kunt u in het volgende hoofdstuk uitgebreid lezen.

Hiermee zijn de belangrijkste zaken met betrekking tot geslacht en sect behandeld. Met name sect is sterk overheersend bij de interpretatie van de effecten van een planeet waarover later in het boek bij enkele aspectconfiguraties meer volgt.

Dan volgt nu een zeer belangrijk hoofdstuk over de essentiële waardigheden die planeten kunnen ontvangen, afhankelijk van hun plaats in de zodiaktekens. Deze essentiële waardigheden zijn heel erg belangrijk bij de uurhoekastrologie vooral bij relatievraagstukken, maar men mag de gevolgen voor de geboortehoroskoop zeker niet onderschatten. Veel zaken zijn in de loop der jaren vergeten of veronachtzaamd, zoals in de inleiding van het boek al werd geschreven, maar ze heten niet voor niets **essentiële** waardigheden!■

⁹ **Claudius Ptolemeus**, *Tetrabiblos or Quadripartite being the Four Books of the Influence of the Stars*, vertaling door J.M. Ashmand (eerste druk in 1822), W. Foulsham & Co London, ca. 1920 (oorspr. ca. 140 n.Chr.), Hoofdstuk-6.

¹⁰ **Zie 9**. Boek-1, Hoofdstuk-7.

¹¹ **Rhetorius The Egyptian**, *Astrological Compendium containing his explanation and narration of the whole art of astrology*, translated from the Greek by James Herschel Holden, AFA, Tempe (AZ), 2009. hoofdstuk-2 over de sect van de planeten.

¹² **Firmicus Maternus**, *Matheseos Libri VIII - Ancient Astrology Theory and Practice, Astrology*, Classics Publishers, Abingdon MD, 2005 (oorspr. ca. 334 n.Chr.). Boek-3, H-4, blz. 86.

¹³ **Zie 12**. Hfdst.-2, blz. 77

¹⁴ **Vettius Valens**, *The Anthology Book II & III*, translated by Robert Schmidt, The Golden Hind Press, Berkeley Springs WV, (1994) oorspr. ca. 160 n.Chr. Boek-3, hoofdstuk-5.